Izvađeno iz:
Rječnik biblijske teologije, Xavier Leon-Dufour, Kršćanska sadašnjost, Zagreb,1993.

U rječniku se koriste biblijski citati (samo kratice). Biblijski tekstovi preuzeti su iz internetskog izdanja Biblije u prijevodu Ivana Šarića i napisani su *kosim slovima.*
Tekst iz rječnika je napisan **podebljanim ili masnim slovima.**
Knjige o Tobiji nema u internetskom izdanju i preuzeto je iz Franjevačke Biblije, Zagreb, 2010.

U rječniku se koristi ime Jahve koje je ovdje zamijenjeno imenom Gospodin.

David Teniers mlađi: Flamanska hodočasnica, 17. stoljeće

Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/Pilgrimage#/media/File:Teniers,_David_the_younger_-_Female_Pilgrim_-_Google_Art_Project.jpg

HODOČAŠĆE

U većini su se religija obavljala hodočašća, ona su pojava koja dobrano prethodi redakciji Biblije. To je putovanje vjernika k mjestu što ga je posvetilo neko očitovanje božanstva ili djelatnost nekog religioznog učitelja, u namjeri da se ondje prikažu molitve u izuzetno povoljnom okolišu. Pohod svetom mjestu prema kojem je usmjereno takvo putovanje obično je pripravljen obredima čišćenja i obavlja se zborno, što vjernicima predočuje religioznu zajednicu kojoj pripadaju. Stoga je hodočašće traženje Boga i susret s njime u bogoštovnom ozračju.

Stari zavjet

1. Prema starim svetištima. - Prije nego je Jošijinom deuteronomističkom reformom ostvareno jedinstvo svetišta, zapaža se u Izraelu postojanje brojnih hodočasničkih središta, svetih mjesta vezanih uza svetu povijest, mjesta kamo narod dolazi tražiti svoga Boga Povijest patrijarha izvješćuje o samo jednom hodočašću u pravom smislu (Post 35, 1-7).

(Post 35, 1-7)
1
Bog zapovjedi Jakovu: "Ustani, uzađi u Betel, nastani se tamo i načini ondje žrtvenik Bogu, koji ti se prikaza, kad si bježao pred bratom svojim Ezavom!"
2
I Jakov zapovjedi porodici svojoj i svima, koji su bili s njim: "Uklonite tuđe kipove, što imate kod sebe, očistite se i obucite druge haljine!
3
Onda ćemo se dignuti i poći gore u Betel; tamo ću načiniti žrtvenik Bogu, koji me je uslišio u vrijeme nevolje moje i bio sa mnom na putu, kojim sam išao,"
4
Tada predadoše Jakovu sve tuđe kipove, što su ih imali kod sebe, i naušnice što su ih nosili na ušima svojim, i Jakov ih zakopa pod hrast, što stoji kod Šekema.
5
I dok su putovali, strah veoma velik napunio je sve gradove unaokolo, te nijesu progonili sinove Jakovljeve.
6
Tako Jakov i sva čeljad, što je bila s njim, stigoše u Luz, to je Betel, što leži u zemlji kanaanskoj.
7
Ondje načini on žrtvenik i nazva to mjesto El−Betel, jer mu se bio tamo prikazao Bog, kada je bježao pred bratom svojim.

Ali prikazuje teofanije što su pale u dio Abrahamu (Post 12,6 sl u Šekemu; 18,1 kod hrasta Mamre),

(Post 12,6 sl)
6
Prođe Abram zemlju sve do svetišta Šekema, sve do hrasta Moreh. Kanaanci su tada prebivali u zemlji.
7
Tada se Gospod ukaza Abramu i reče: "Potomcima tvojim dat ću zemlju ovu." I on načini ondje žrtvenik Gospodu, koji mu se bio ukazao.

8
Potom otide odatle dalje u gore istočno od Betela i postavi šator svoj između Betela na zapadu i Aja na istoku; tu načini Gospodu žrtvenik i prizva ime Gospodnje.

(Post 18,1)
1
Opet se javi Gospod Abrahamu kod hrastova Mamre, kad je za dnevne žege sjedio na ulazu u šator.

Izaku (Post 26,24 u Beer Šebi),

(Post 26,24)
24
U onoj noći javi mu se Gospod i reče: "Ja sam Bog oca tvojega Abrahama. Ne boj se, jer ja sam s tobom i blagoslovit ću tebe i umnožit ću potomstvo tvoje zbog sluge svojega Abrahama."

Jakovu (Post 28,12; 35,9 u Betelu; 32,30 u Penuelu);

(Post 28,12)
12
I usne san: ljestve stajale na zemlji što s svojim vrhom dopirale sve do neba; i gle, anđeli Božji hodili na njima gore i dolje.

(Post 35,9)
9
Bog se javi Jakovu po drugi put, izakako se vratio iz Mezopotamije, i blagoslovi ga.

(Post 32,30)
30
Jakov prozva ono mjesto Penuel, i reče on: "Vidjeh Boga licem u lice, a ipak ostadoh na životu.

pri tom pripovjedači nastoje navadom otaca opravdati prihvaćanje kanaanskih svetišta. Oni tumače obilježja tih svetišta: njihovih žrtvenika (Post 12,7 sl; 13,4; 26,25; 33,20),

(Post 12,7 sl)
7
Tada se Gospod ukaza Abramu i reče: "Potomcima tvojim dat ću zemlju ovu." I on načini ondje žrtvenik Gospodu, koji mu se bio ukazao.
8
Potom otide odatle dalje u gore istočno od Betela i postavi šator svoj između Betela na zapadu i Aja na istoku; tu načini Gospodu žrtvenik i prizva ime Gospodnje.
9
Onda se diže Abram i otide dalje, prema Negebu.

(Post 13,4)
4
Do mjesta, gdje je prije bio načinio žrtvenik; i tamo prizva Abram ime Gospodnje.

(Post 26,25)
25
On načini ondje žrtvenik, prizva ime Gospodnje i razape šator svoj, a sluge Izakove iskopaše ondje studenac.

(Post 33,20)
20
Tamo načini žrtvenik i nazva ga, El−El'ohe−Israel, (što znači, Svemoćni Bog Izraelov).

kamenih stupova (Post 28,18),

(Post 28,18)
18
Drugo jutro uze Jakov kamen što ga je bio namjestio sebi kao jastuk, i postavi ga za spomenik i izli na njega ulje.

svetih stabala (Post 12,6; 18,1, 21,33)...

(Post 12,6)
6
Prođe Abram zemlju sve do svetišta Šekema, sve do hrasta Moreh. Kanaanci su tada prebivali u zemlji.

(Post 18,1)
1
Opet se javi Gospod Abrahamu kod hrastova Mamre, kad je za dnevne žege sjedio na ulazu u šator.

(Post 21,33)
33
A Abraham zasadi stablo tamarisku u Beer−Šebi i prizva ondje ime Gospoda, Boga vječnoga.

Oni utemeljuju obrede što ih ondje obavljaju kasniji hodočasnici: zazivanje imena Gospodnjeg pod raznim naslovima (Post 12,8; 13,4; 21,33; 33,20),

(Post 12,8)
8
Potom otide odatle dalje u gore istočno od Betela i postavi šator svoj između Betela na zapadu i Aja na istoku; tu načini Gospodu žrtvenik i prizva ime Gospodnje.

(Post 13,4)
4
Do mjesta, gdje je prije bio načinio žrtvenik; i tamo prizva Abram ime Gospodnje.

(Post 21,33)
33
A Abraham zasadi stablo tamarisku u Beer−Šebi i prizva ondje ime Gospoda, Boga vječnoga.

(Post 33,20)
20
Tamo načini žrtvenik i nazva ga, El−El'ohe−Israel, (što znači, Svemoćni Bog Izraelov).

polijevanje uljem (Post 28,18; 35,14),

(Post 28,18)
18
Drugo jutro uze Jakov kamen što ga je bio namjestio sebi kao jastuk, i postavi ga za spomenik i izli na njega ulje.

(Post 35,14)
14
Jakov postavi spomenik na mjestu, gdje je govorio s njim, spomenik od kamena, izli na njega žrtvu tekuću i izli ulje na njega.

čišćenja (Post 35,2 sl),

(Post 35,2 sl)
2
I Jakov zapovjedi porodici svojoj i svima, koji su bili s njim: "Uklonite tuđe kipove, što imate kod sebe, očistite se i obucite druge haljine!
3
Onda ćemo se dignuti i poći gore u Betel; tamo ću načiniti žrtvenik Bogu, koji me je uslišio u vrijeme nevolje moje i bio sa mnom na putu, kojim sam išao,"
4
Tada predadoše Jakovu sve tuđe kipove, što su ih imali kod sebe, i naušnice što su ih nosili na ušima svojim, i Jakov ih zakopa pod hrast, što stoji kod Šekema.

desetina (Post 14,20; 28,22).

(Post 14,20)
20
I neka je slavljen Bog svevišnji, koji predade neprijatelje tvoje u ruke tvoje!" Abram mu dade desetinu od svega.

(Post 28,22)
22
A kamen ovaj, što ga postavih za spomenik, bit će kuća Božja, i od svega, što mi dadneš, vjerno ću ti dati desetinu."

U kasnijem razdoblju zapaža se da se dugo vremena održao običaj religioznih zborovanja - dakle hodočašća - uza svetišta različita značenja: Šekem (Jš 24,25; Suci 9,6; 1 Kr 12,1-9);

(Jš 24,25)
25
Tako učini Jošua toga dana zavjet s narodom i dade zakon i pravo u Šekemu.

(Suci 9,6)
6
Nato se skupiše svi građani u Šekemu i svi stanovnici Bet−Milo, otidoše i učiniše Abimeleka kraljem kod hrasta, koji stoji u Šekemu.

(1 Kr 12,1-9)
1
Roboam otide u Šekem, jer se je u Šekemu bio skupio sav Izrael, da ga učini kraljem.
2
O tom primi vijest Jeroboam, sin Nebatov. On je naime još bio u Egiptu, kamo je bio morao pobjeći od kralja Salomona, jeroboam se bio nastanio u Egiptu.
3
I poslaše tamo i dadoše ga pozvati. Tako dođoše Jeroboam i sva zajednica Izraelova i dojaviše Roboamu ovo:
4
Tvoj je otac metnuo na nas težak jaran. Olakšaj nam sada ti tvrdu službu oca svojega i teški jaram, što ga je metnuo na nas, i mi ćemo ti biti podložni!"
5
On im odgovori "Idite i do tri dana dođite opet k meni!" I narod se udalji.
6
I kralj Roboam posvjetova se sa starim ljudima, što su služili njegovu ocu Salomonu, dok je bio živ, i upita: "Što mi svjetujete da odgovorim tim ljudima?"
7
Oni mu odgovoriše: "Ako danas udovoljiš narodu, njima se prilagodiš, poslušaš ih i prijateljski im odgovoriš, oni će ti biti zauvijek podložni."
8
Ali se on ne osvrnu na savjet, što mu ga dadoše starci, nego se posvjetova s mladim ljudima, koji su bili odrasli s njim i koji su ga morali slijediti,
9
On ih upita: "Što mi svjetujete da odgovorim tim ljudima, koji zahtijevaju od mene: "olakšaj jaram, što ga je metnuo na nas tvoj otac?"

Betel (1 Sam 10,3 prikazuje tu hodočasnike; 1 Kr 12,29 sl; Am 5,5; 7,13),

(1 Sam 10,3)
3
Kad onda otide dalje odatle i dođeš do hrasta Tabora, tamo će te sresti tri čovjeka, koji idu k svetištu u Betel Jedan nosi tri jareta, drugi tri kruha, a treći mješinu vina.

(1 Kr 12,29 sl)
29
Jedno namjesti u Betelu, drugo dade odnijeti u Dan.
30
To postade povod grijehu. Narod je išao k jednome do Dana.
31
Također podiže on svetišta na visinama i postavi za svećenike ljude proste, koji nijesu pripadali Levitima.

(Am 5,5)
5
Ali ne tražite Betela! Ne idite u Gilgalu! Ne polazite u Beer–Šebu, jer Gilgala odlazi u ropstvo, a Betel će biti sasvim uništen.

(Am 7,13)
13
Ne prorokuj više u Betelu; jer je on svetište kraljevsko i hram kraljevine."

Beer Šeba (Am 5,5).

(Am 5,5)
5
Ali ne tražite Betela! Ne idite u Gilgalu! Ne polazite u Beer–Šebu, jer Gilgala odlazi u ropstvo, a Betel će biti sasvim uništen.

Javljaju se također svetišta u Ofri (Suci 6,24)

(Suci 6,24)
24
Gideon napravi ondje žrtvenik Gospodu i nazva ga "Gospod je mir". Do današnjega dana stoji on još u Ofri, koja pripada Abiezrejima.

i Sori (Suci (13,19 sl), gdje se spominju ukazanja anđela Gospodnjega,

(Suci 13,19 sl)
19
Nato Manoah uze jare i prinos i žrtvova Gospodu na hridini. Tada se dogodi čudo, a Manoah i žena njegova gledali su.
20
Kad se je naime podizao plamen sa žrtvenika k nebu, podiže se Anđeo Gospodnji u plamenu žrtvenika Kad to vidješe Manoah i žena njegova, padoše ničice na zemlju na svoje lice.
21
I Anđeo se Gospodnji ne javi više mužu i ženi njegovoj. I spoznade Manoah, da je to bio Anđeo Gospodnji,
22
I reče Manoah ženi svojoj: "Mi moramo sigurno umrijeti, jer vidjesmo Boga."

zatim svetište u Šilu, gdje je sjedište kovčega Saveza i gdje se svake godine slavi Gospodnja svetkovina (Suci 21,19);

(Suci 21,19)
19
Potom rekoše: "Eto svake je godine blagdan Gospodnji u Šilu, koji leži sjeverno od Betela, istočno od puta, što vodi od Betela u Šekem, i južno od Lebone,"

nema sumnje da upravo k toj svetkovini uzlazi Elkana sa svojim ženama (1 Sam 1,3).

(1 Sam 1,3)
3
Taj je čovjek išao svake godine iz svojega grada, da se u Šilu pokloni Gospodu nad vojskama i da mu žrtvuje. Obadva sina Elijeva, Hofni i Finehas, bila su tamo svećenici Gospodnji.

Stari izvještaji pripovijedaju i o drugim religioznim zborovanjima: U Mispi (1 Sam 7,5 sl),

(1 Sam 7,5 sl)
5
Potom zapovjedi Samuel: "Skupite svega Izraela u Mispu! Pomolit ću se za vas Gospodu."
6
I skupiše se tako u Mispu, crpili su vodu, prolijevali je pred Gospodom, postili su onaj dan i priznali su ondje: "Sagriješismo Gospodu." A Samuel je sudio sinovima Izraelovim u Mispi.
7
Kad Filisteji doznaše, da su se sinovi Izraelovi skupili u Mispi, izađoše knezovi filistejski proti Izraelu. Kad to čuše sinovi Izraelovi, uplašiše se od Filisteja.

Gilgalu (1 Sam 11,15)

(1 Sam 11,15)
15
I sav narod otide u Gilgalu. Ondje pred Gospodom u Gilgali postaviše Saula za kralja. Zaklaše tamo mirotvorne žrtve pred Gospodom, i Saul proslavi ondje sa svim sinovima Izraelovim veliku radosnu, slava.

Gibeonu (1 Kr 3,4),

(1 Kr 3,4)
4
Tako otide kralj u Gibeon, da tamo žrtvuje, jer to je bila najuglednija visina. Tisuću žrtava paljenica prinese Salomon tamo na žrtveniku.

Danu (1 Kr 12,29).

(1 Kr 12,29)
29
Jedno namjesti u Betelu, drugo dade odnijeti u Dan.

Ali otkako je David uveo kovčeg u Jeruzalem (2 Sam 6)

(2 Sam 6)
1
Jednoga dana skupi David opet izabrane u Izraelu, trideset tisuća ljudi.
2
Tada se podiže David i otide sa svim vojnicima, što su bili s njim, od Baale u Judi,

da odatle prenesu kovčeg Božji, koji nosi ime: "Ime Gospoda nad vojskama, koji vlada nad kerubinima".
3
Metnuše kovčeg Božji na nova kola i povezoše ga iz kuće Abinadabove, koja je bila na brdu. Uza i Ahio, sinovi Abinadabovi, vodili su nova kola.
4
Tako odvezoše kovčeg Božji iz kuće Abinadabove, koja je bila na brdu. Ahio je išao pred kovčegom.
5
David i svi Izraelci igrali su puni revnosti pred Gospodom, i pjevale se pjesme uz pratnju citara, harfa, bubnjeva, zvončića i cimbala.
6
Kad dođoše do gumna Nakonova, prihvati Uza za kovčeg Božji i pridrža ga čvrsto, jer volovi potegoše na stranu.
7
Tada se raspali gnjev Gospodnji na Uzu, i udari ga Bog ondje radi njegove opačine. On umrije ondje uz kovčeg Božji.
8
David se vrlo ožalosti, što Gospod ubi Uzu. Zato se prozva ono mjesto Perez Uza do današnjega dana.
9
Jer se David u onaj dan uplaši pred Gospodom i pomisli: Kako će doći k meni kovčeg Gospodnji.
10
Ne dade David odvesti kovčeg Gospodnji u grad Davidov; nego ga skloni David u kuću Obed−Edoma iz Gata.
11
Tako ostade kovčeg Gospodnji tri mjeseca u kući Obed−Edoma iz Gata. Gospod blagoslovi Obed−Edoma i svu kuću njegovu.
12
Kad javiše kralju Davidu: "Gospod blagoslovi kuću Obed−Edomovu i sav posjed njegov radi kovčega Božjega", otide David i pun radosti prenese kovčeg Božji, iz kuće Obed−Edomove u grad Davidov.
13
Kad su nosioci kovčega Gospodnjega bili učinili šest koraka, žrtvova on volove i tovnu telad.
14
Sam je David pun revnosti igrao pred Gospodom. Pritom je bio David ogrnut samo oplećkom lanenim.
15
Tako David sa svim Izraelcima uznese kovčeg Gospodnji kličući i trubeći u trube.
16
Kad je kovčeg Gospodnji ulazio u grad Davidov, gledala je Mikala, kći Saulova, kroz prozor i vidjela kralja Davida gdje skače i igra pred Gospodom. I prezre ga u srcu svojem.
17
Tada unesoše kovčeg Gospodnji, staviše ga na svoje mjesto u šatoru, što ga je bio David podigao za njega, i David prinese pred Gospodom žrtve paljenice i žrtve mirotvorne.

18
Kad prinese David žrtve paljenice i žrtve mirotvorne, blagoslovi narod u ime Gospoda nad vojskama.
19
On dade razdijeliti među sav narod, svemu mnoštvu Izraelaca, ljudima i ženama, svakome pojedincu po jedan kruh, komad mesa i kolač od grožđa. Tada ode sav narod kući.
20
Kad se vrati David, da pozdravi svoju obitelj, dođe Davidu u susret Mikala, kći Saulova, i reče: "Kako se je danas časno ponio kralj Izraelov, kad se je otkrio pred sluškinjama sluga svojih, kao što čine nitkovi!"
21
A David reče Mikali: "Pred Gospodom, koji me je izabrao pred ocem tvojim i cijelom kućom njegovom i odredio me za kneza nad narodom Gospodnjim, nad Izraelom, jest, pred Gospodom hoću igrati,
22
Pa makar se ja morao još više poniziti i još manji biti u očima svojim. Ali kod sluškinja, o kojima govoriš, kod njih ću se još časniji pokazati."
23
A Mikala, kći Saulova, ne imade poroda sve do smrti svoje.

i kad je sagrađen Salomonov hram (1 Kr 5-8)

(1 Kr 5-8)
1
Hiram, kralj Tira, posla sluge svoje k Salomonu, kad je bio čuo, da su ga kao nasljednika njegova oca pomazali za kralja. Hiram je naime stajao uvijek s Davidom u najboljem odnosu.
2
Nato poruči Salomon Hiramu:
3
"Ti znaš, da moj otac David nije stigao da sagradi hram imenu Gospoda, Boga svojega, zbog ratova, koji ga zaokupiše odasvud, dok mu Gospod ne položi pod noge neprijatelje njegove.
4
Jer je sad meni dao Gospod, Bog moj, mir odasvud, i nemam više protivnika ni opasnosti,
5
Zato namjeravam da sagradim hram imenu Gospoda, Boga svojega. Tako je Gospod mojemu ocu Davidu obećao i rekao: "Sin tvoj, kojega ću posaditi mjesto tebe na prijestolje tvoje, on će sagraditi hram imenu mojemu.
6
Zato zapovjedi neka mi nasijeku cedara na Libanonu! Moji će ljudi zajedno raditi s tvojim ljudima. Plaću za tvoje ljude dat ću ti, što odrediš, jer ti znaš, da u nas nema nikoga, koji umije sjeći drva kao Sidonci."
7
Kad Hiram primi vijest Salomonovu, obradova se veoma i povika: "Neka je blagoslovljen danas Gospod, koji dade Davidu mudra sina kao vladara nad ovim velikim narodom!"

8
Tada posla Hiram Salomonu ovaj odgovor: "Uzeo sam do znanja, što si mi poručio. Ispunit ću sve tvoje zelje za drva cedrova i čempresova.
9
Moji će ih ljudi snijeti s Libanona k moru. Tada ću ih dati na moru povezati u splavove i dovesti ih na mjesto, što mi ga kažeš, i tamo ih razvezati. Ti ih onda daj odnijeti! Zato ćeš ispuniti moju molbu i dati hranu čeljadi mojoj."
10
Tako je davao Hiram Salomonu drva cedrova i čempresova, koliko je želio,
11
Salomon je za to davao Hiramu dvadeset tisuća kora pšenice za hranu čeljadi njegovoj i dvadeset kora ulja od stučenih maslina. Toliko je davao Salomon Hiramu svake godine.
12
Jer Gospod dade mudrost Salomonu, kako mu je bio obećao, zato dođe do prijateljstva između Hirama i Salomona, tako da sklopiše savez među sobom.
13
Nato odredi kralj Salomon radnike iz svega Izraela, Broj ovih radnika iznosio je trideset tisuća ljudi.
14
Slao ih je naizmjence na Libanon, svaki mjesec po deset tisuća ljudi. Jedan mjesec bili su na Libanonu, a dva mjeseca kod kuće. Adoniram bio je nad svima radnicima,
15
U planini imao je Salomon sedamdeset tisuća nosača i osamdeset tisuća tesača,
16
Osim nastojnika Salomonovih, što su vodili rad, tri tisuće i trista, koji su nadzirali ljude zaposlene tim poslom.
17
Kralj je bio zapovjedio, da se izlomi veliko, teško kamenje, i da se postavi za temelj hramu tesano kamenje,
18
Tesali su kamenari Salomonovi i Hiramovi i Gibljani. Oni su pripravljali drvo i kamenje za gradnju hrama.

1 Kraljevima, glava 6
1
Četiri stotine i osamdesete godine po izlasku sinova Izraelovih iz zemlje egipatske, četvrte godine vladanja Salomonova nad Izraelom, mjeseca Ziva – to je drugi mjesec – poče graditi hram Gospodu.
2
Hram, što ga je Salomon zidao Gospodu, bio je šezdeset lakata dug, dvadeset lakata širok i trideset lakata visok.
3
Trijem pred glavnim prostorom hrama bio je dvadeset lakata dug, prema širini hrama, a deset lakata širok pred hramom.
4
Prozori, što ih dade načiniti na hramu, imali su guste rešetke.
5
Nadalje dade načiniti uza zid hramu, unaokolo uza zidove hramu, oko glavnoga prostora i zadnjega prostora, hodnike, što ih unaokolo podiže u spratove.

6
Donji sprat bio je pet lakata širok, srednji je bio šest lakata širok, a treći je bio sedam lakata širok. Bio je naime dao načiniti zasjeke na kući izvana unaokolo, da ne mora zahvatiti u zidove hramske.
7
Uzelo se je kod gradnje hrama samo kamenje, što je bilo kod lomljenja posve ugotovljeno, tako da se nije ništa čulo od čekića i dlijeta ili drugoga gvozdena oruđa, dok se je podizao hram.
8
Ulaz u donji sprat bio je na desnoj strani hrama. Na zavojicu uzlazilo se gore na srednji sprat iz srednjega na treći.
9
Kad je tako bio dovršio gradnju hrama, pokri hram gredama i daskama cedrovim.
10
Hodnike načini oko cijeloga hrama pet lakata visoke i sveza ih s hramom gredama cedrovim.
11
Tada dođe riječ Gospodnja Salomonu ovako:
12
"Tako je s kućom, što je gradiš: Ako ideš po mojim propisima i držiš moje zakone i izvršavaš sve moje zapovijedi i po njima urediš svoj život, ispunit ću na tebi svoje obećanje, što sam ga dao tvojemu ocu Davidu:
13
Stanovat ću među sinovima Izraelovim i neću nikada ostaviti naroda svojega Izraela."
14
Tako dovrši Salomon gradnju hrama.
15
On obloži zidove hramu iznutra drvetom. Pod hramu pokri daskama cedrovim.
16
Isto tako obloži dvadeset lakata na zadnjoj strani hrama daskama cedrovim od poda do pokrova. Tako ga načini unutra za prostor zadnji, za Svetinju nad svetinjama.
17
Četrdeset lakata imao je hram, to jest veliki prostor pred Svetinjom nad svetinjama.
18
Unutra bio je hram obložen drvetom cedrovim, a na njemu izrezane jabuke i cvjetovi razvijeni. Sve je bilo od drveta cedrova, tako da se nije vidio kamen.
19
Unutra u hramu načini zadnji prostor, da tamo namjesti kovčeg zavjeta Gospodnjega.
20
Zadnji prostor bio je dvadeset lakata dug, dvadeset lakata širok i dvadeset lakata visok. On ga dade obložiti čistim zlatom. Isto tako njim obloži žrtvenik od drveta cedrova sprijeda.
21
Nadalje obloži Salomon hram unutra čistim zlatom i zateže zlatne lance pred zadnjim prostorom, koji isto tako pozlati.
22
Sav hram obloži zlatom, svu zgradu potpuno. I sav žrtvenik, koji je pripadao zadnjemu prostoru, obloži zlatom.

23
Nadalje dade u zadnjem prostoru načiniti dva kerubina od drveta maslinova, svaki deset lakata visok.
24
Pet lakata imala su krila jednoga kerubina i pet lakata krila drugoga kerubina, tako da je deset lakata bilo od kraja jednoga krila do kraja drugoga krila.
25
Deset lakata imao je i drugi kerubin. Obadva kerubina imala su jednako obličje.
26
Visina jednoga kerubina imala je deset lakata, isto tako imao je drugi kerubin.
27
Kerubine namjesti u unutrašnjosti hrama, i kerubini su držali krila svoja tako raširena, da je krilo jednoga ticalo jedan zid, a krilo drugoga kerubina dopiralo do drugoga zida. U sredini hrama udarala su krila njihova jedno u drugo.
28
I kerubine obloži zlatom.
29
Sve zidove hramu unaokolo iskiti rezanim kerubinima, palmama i razvijenim cvjetovima, u zadnjem prostoru i u prednjem prostoru.
30
I pod hramu dade pozlatiti, u zadnjem prostoru i u prednjem prostoru.
31
Za ulaz u zadnji prostor dade načiniti dvokrilna vrata od drveta maslinova. Pragovi s dovratnicima bili su na pet uglova.
32
Na obadvoja dvokrilna vrata od drveta maslinova dade izrezati kerubine, palme i razvijene cvjetove i zlatom ih obložiti. Kerubine i palme obloži pozlatom.
33
Isto tako dade i za ulaz u glavni prostor načiniti dovratnike od drveta maslinova na četiri ugla,
34
I dvoja dvokrilna vrata od drveta čempresova. Na dvije se strane otvaralo jedno krilo, i na dvije se strane otvaralo drugo krilo.
35
Dade izrezati na njima kerubine, palme i razvijene cvjetove i zlatom ih obložiti posve po mjeri.
36
Unutrašnje predvorje dade okružiti sa tri reda tesanoga kamena i jednoga reda cedrovih greda.
37
Četvrte godine mjeseca Ziva bio je postavljen temelj hramu Gospodnjemu.
38
I jedanaeste godine mjeseca Bula – to je osmi mjesec – bio je hram dovršen sa svim dijelovima svojim i sa svim, što mu pripada. Sedam ga je godina on gradio.

1 Kraljevima, glava 7
1
Na svojoj vlastitoj kući gradio je Salomon trinaest godina, dok je dovršio svu palaču.
2

Kuću od šume libanonske gradio je sto lakata dugu, pedeset lakata široku i trideset lakata visoku, na četiri reda stupova cedrovih, i na stupovima su ležale grede cedrove.
3
Od drveta cedrova bio je i pokrov na gredama, što su bile na četrdeset i pet stupova, po petnaest u jednom redu.
4
Grede su imale tri reda, i po tri prozora stajala su jedan naprema drugome.
5
Sva vrata s dovratnicima bila su na četiri ugla, i po tri prozora stajala su jedan naprema drugome.
6
Onda podiže trijem od stupova pedeset lakata dug i trideset lakata širok. Jedan trijem sa stupovima i krovom bio je sprijeda.
7
Nadalje sagradi trijem za prijestolje, gdje je sudio, trijem sudski. Bio je obložen drvetom cedrovim od poda do greda.
8
Napokon palača njegova, u kojoj je stanovao, u drugom dvorištu, unutar od trijema, bila je na isti način građena. I za kćer faraonovu, kojom se je bio oženio Salomon, sagradi palaču jednaku onome trijemu.
9
Sve ove gradnje bile su sagrađene od teškoga kamenja, tesanoga po mjeri, iznutra i izvana pilom sječenoga, od temelja do krova.
10
Od izvana do velikog predvorja bili su temelji od teškoga velikog kamenja, balvana od deset lakata i balvana od osam lakata.
11
Na tom je ležalo teško, po mjeri tesano kamenje i grede cedrove.
12
Tri reda kamenja tesanoga i jedan red cedrovih brvana okruživali su unaokolo veliko predvorje, isto tako unutrašnje predvorje u hramu Gospodnjem i trijem palače.
13
Nato posla kralj Salomon i dade dovesti Hirama iz Tira.
14
On je bio sin jedne udovice iz plemena Naftalijeva; njegov je otac bio veliki kovač u Tiru. Bio je veoma razuman i vješt u svakojakom radu od mjedi. On dođe kralju Salomonu i izradi mu sve radove.
15
Tako sali obadva stupa od mjedi. Visina jednome stupu bila je osamnaest lakata, konac od dvanaest lakata obuhvatao je jedan i drugi stup.
16
Načini usto dva od mjedi salivena oglavlja, da se metnu ozgo na stupove. Visina je jednoga oglavlja pet lakata, visina drugoga oglavlja isto tako pet lakata.
17
Na oglavlja stupova način pletenice isprepletene i vrpce kao verige, jedno na prvo oglavlje i drugo na drugo oglavlje.
18
Onda načini šipke, u dva reda unaokolo na jednoj pletenici, da pokrivaju oglavlje stupova. Tako načini i na drugom oglavlju.

19
Oglavlja na stupovima u trijemu bila su načinjena kao ljiljani od četiri lakta.
20
Na oglavljima na obadva stupa bili su ozgo i prema sredini pod pletenicama šipci, kojih je bilo dvjesta u dva reda unaokolo na jednom i na drugom oglavlju.
21
Stupove podiže na ulazu u trijem hrama. Jedan postavi na desnu stranu i nazva ga Jakin; drugi postavi na lijevu stranu i nazva ga Boaz.
22
Navrh stupova namjesti izrađeno cvijeće ljiljanovo. Kad se dovršiše stupovi,
23
Sali more od mjedi. Ono je imalo deset lakata od jednoga kraja do drugoga i bilo je okruglo unaokolo i pet lakata visoko. Trideset lakata trebalo je konca, da ga se obuhvati unaokolo.
24
Ispod kraja njegova, koji ima deset lakata, optječu more nakiti kao čaške cvjetne. U dva reda optječu ga nakiti kao čaške cvjetne, što su s njim salivene.
25
Stajalo je na dvanaest volova, od kojih su tri bili okrenuti na sjever, tri na zapad, tri na jug i tri na istok. Na njima je stajalo more. Zadnje strane njihove bile su sve okrenute unutra.
26
Bilo je kao podlanica debelo, i kraj njegov bio je kao kraj u čaše, kao cvijet ljiljanov. Primalo je dvije tisuće bata.
27
Načini i deset podnožja od mjedi. Svako je podnožje bilo četiri lakta dugo, četiri lakta široko i tri lakta visoko.
28
Podnožja su bila rađena ovako: imala su oplate, i oplate su bile umetnute u okvire.
29
Na oplatama u okvirima bili su prikazani lavovi, volovi i kerubini, isto tako na okvirima iz nad i ispod lavova i volova visjeli su vijenci.
30
Svako je podnožje imalo četiri točka od mjedi, kojima su osovine bile isto tako od mjedi. Na četiri noge bila su kao ramena i pod svakom umivaonicom bila su ta ramena salivena i vijencima obložena.
31
Dubina umivaonici od vrha do dna nad stupcem bila je lakat, i u vrhu je bila okrugla kao i stupac, koji je bio od lakat i pol, i po vrhu joj bilo je rezano, a oplata joj je bila na četiri ugla, ne okrugla.
32
Četiri točka bila su pod tom oplatom. Osovine točkovima izlazile su na podnožju, i svaki je točak bio visok lakat i pol.
33
Točkovi su bili rađeni kao točkovi kolski. Osovine njihove, glavčine, naplaci i paoci, sve je bila liveno.
34
Četiri ramena bila su na četiri ugla u svakoga podnožja, iz podnožja su izlazila njegova ramena.

35
Ozgo u podnožja bilo je visine po lakta, koja je bila svuda okrugla, i ozgo na podnožju bile su strane njegove i oplate, što su izlazile iz njega.
36
Po stranama njegovim i po oplatama njegovim izreza kerubine, lavove i palme, jedno do drugoga uz vijence unaokolo.
37
Na taj način načini deset podnožja; sva su bila jednako salivena, jedne mjere i jednakog oblika.
38
Usto načini deset umivaonica od mjedi. Svaka umivaonica uzimala je četrdeset bata, i svaka umivaonica imala je četiri lakta. Na svako od deset podnožja došla je po jedra umivaonica.
39
Namjesti pet podnožja na sjevernoj strani hrama. More namjesti na južnoj strani hrama, na jugoistoku.
40
Nadalje načini Hiram lonce, lopate i kotliće, Tako dovrši Hiram sve radove, što ih je morao da izradi kralju Salomonu za hram Gospodnji:
41
Dva stupa i dva oglavlja okrugla ozgo na obadva stupa, dvije pletenice da pokrivaju ona dva oglavlja okrugla ozgo na stupovima;
42
Nadalje četiri stotine šipaka za obadvije pletenice, dva reda šipaka za svaku pletenicu, da pokrivaju dva oglavlja okrugla ozgo na stupovima;
43
. Usto deset podnožja i deset umivaonica na podnožjima;
44
Nadalje more i dvanaest volova pod morem;
45
Onda lonce, lopate i kotliće. Svi sudovi, što ih načini Hiram kralju Salomonu za hram, bili su od mjedi uglađene.
46
Dade ih saliti kralj u ravnici jordanskoj u zemlji ilovači između Sukota i Sartana.
47
Tada namjesti Salomon sve sudove. Težina mjedi nije bila utvrđena zbog vrlo velike množine.
48
Onda dade Salomon načiniti sve posuđe, što se upotrebljavalo u hramu Gospodnjem: zlatni žrtvenik, zlatni sto za kruhove postavljene,
49
Svijećnjake, pet na desnoj i pet na lijevoj strani pred zadnjim prostorom od čistoga zlata, i zlatne cvjetove, svjetiljke i usekače;
50
Nadalje vrčeve, noževe, škropionice, mašice i kadionice od čistoga zlata. I čepovi na dvokrilnim vratima u prostor unutrašnji, u Svetinju nad svetinjama, i na dvokrilnim vratima hrama u glavni prostor bili su od zlata.
51
Kad su bili dovršeni svi radovi, što ih je kralj Salomon dao izraditi za hram, dade Salomon unijeti i posvetne darove svojega oca Davida. Srebro i zlato i posuđe stavi u

riznicu hrama Gospodnjega.

1 Kraljevima, glava 8
1
Tada skupi Salomon starješine Izraelove i sve glavare plemenske, knezove porodica izraelskih, kod kralja Salomona u Jerusalemu, da se prenese kovčeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, a to je Sion.
2
I tako se skupiše kod kralja Salomona svi ljudi Izraelovi na blagdan u mjesecu Etanimu, a to je mjesec sedmi.
3
Kad dođoše sve starješine Izraelove, podigoše svećenici kovčeg,
4
I prenesoše kovčeg Gospodnji, šator svjedočanstva i sve posuđe sveto, što je bilo u šatoru.
5
Pritom žrtvova kralj Salomon i s njim sva zajednica Izraelova, koja se našla kod njega, pred kovčegom toliko ovaca i goveda, da ih se zbog njihova mnoštva nije moglo izbrojiti niti proračunati.
6
Tada unesoše svećenici kovčeg zavjeta Gospodnjega na njegovo mjesto u zadnjem prostoru hrama, u Svetinji nad svetinjama pod krila kerubina.
7
Kerubini su naime držali krila raširena nad mjestom, gdje je stajao kovčeg. Tako pokriše kerubini kovčeg i motke njegove odozgo.
8
Motke su bile tako duge, da su se krajevi motaka vidjeli u svetištu pred zadnjim prostorom. Ali se dalje nijesu vidjeli. Ostadoše ondje do današnjega dana.
9
U kovčegu su bile samo dvije ploče kamene, što ih je bio u njega metnuo Mojsije na Horebu, kad Gospod sklopi savez sa sinovima Izraelovim, pošto izađoše iz zemlje egipatske.
10
Kad svećenici ostaviše svetište, oblak napuni hram Gospodnji.
11
Svećenici nijesu mogli radi oblaka pristupiti, da vrše svoju službu, jer slava Gospodnja napuni hram Gospodnji.
12
Tada reče Salomon: "Gospod je rekao, da će stanovati u mraku.
13
I ja sagradih tebi kuću za stan, mjesto da u njemu stanuješ na vječna vremena."
14
Tada se okrenu kralj i blagoslovi svu zajednicu sinova Izraelovih, a sva je zajednica sinova Izraelovih stajala.
15
On reče: "Blagoslovljen neka je Gospod, Bog Izraelov, koji je eto zaista ispunio obećanje, što ga je svojim ustima dao mojemu ocu Davidu, kad je rekao:
16
Od vremena, kad sam bio izveo iz Egipta narod svoj Izraela, ne izabrah nijednoga grada između svih plemena Izraelovih, da se tamo sagradi hram, u kojem da stanuje

ime moje. Ali za to izabrah Davida, da vlada nad narodom mojim Izraelom.
17
I naumi doduše moj otac David da sagradi hram imenu Gospoda, Boga Izraelova.
18
Ali Gospod reče mojemu ocu Davidu: Da kaniš sagraditi hram imenu mojemu, dobro činiš, što si to naumio.
19
Ali nećeš ti sagraditi toga hrama, nego sin tvoj, koji će ti se roditi, on će sagraditi hram imenu mojemu.
20
I eto Gospod ispuni obećanje, što ga je dao: Ja stupih na mjesto svojega oca Davida i sjedoh na prijestolje Izraelovo, kao što obeća Gospod, i sagradih hram imenu Gospoda, Boga Izraelova.
21
Ja u njemu pripravih mjesto za kovčeg, u kojem je savez Gospodnji, što ga je sklopio s ocima našim, kad ih je izveo iz zemlje egipatske."
22
Potom stupi Salomon pred svom zajednicom Izraelovom pred žrtvenik Gospodnji, raširi ruke svoje prema nebu
23
I pomoli se: "Gospode, Bože Izraelov! Niti jedan bog u nebu gore i na zemlji dolje nije ti jednak: savez i milost čuvaš ti slugama svojim, koji hode pred tobom čitavim srcem.
24
Ti si slugi svojemu, mojemu ocu Davidu, ispunio, što si mu bio obećao. Što si obrekao ustima svojim, to si ispunio djelom, kako dokazuje ovaj dan.
25
A sada, Gospode, Bože Izraelov, drži slugi svojemu, mojemu ocu Davidu, i obećanje, što si mu ga dao, kad si rekao: Koliko je do mene, neće ti nikada nestati čovjeka, koji bi sjedio na prijestolju Izraelovu. Samo moraju potomci tvoji ponašanje svoje tako urediti, da hode preda mnom, kao što si ti hodio preda mnom.
26
Sada dakle, Bože Izraelov, daj da se obistini obećanje tvoje, što si ga dao slugi svojemu, mojemu ocu Davidu!
27
A hoće li doista Bog stanovati na zemlji? Eto, nebo i nebesa najviša ne mogu te obuhvatiti – koliko manje ova kuća, koju sagradih!
28
A obazri se na molitvu sluge svojega i na vapaj njegov, Gospode, Bože moj: Čuj zaziv i molitvu, koju danas upravlja tebi sluga tvoj!
29
Daj da oči tvoje budu otvorene nad ovom kućom dan i noć, nad mjestom, za koje si obećao: Moje ime tamo će stanovati!
30
Čuj molitvu, koju će na ovom mjestu obavljati sluga tvoj! Čuj vapaj sluge svojega i naroda svojega Izraela, kadgod se mole na ovom mjestu! Usliši je na mjestu, gdje sjediš na prijestolju, u nebu, usliši je i oprosti!
31
Ako se netko ogriješi o bližnjega svojega i njemu se naloži zakletva, kojom se ima zakleti, i on se pokaže sa zakletvom pred tvojim žrtvenikom u ovoj kući,

32
Onda ti čuj to u nebu i zahvati i pribavi pravo slugama svojim: Krivca odsudi obraćajući njegova djela na njegovu glavu! A nedužnoga oslobodi postupajući s njim po nedužnosti njegovoj!
33
Ako tvoj narod Izrael bude potučen od neprijatelja, jer se je ogriješio o tebe, ali se opet obrati k tebi i slavi ime tvoje i u ovoj se kući moli i vapije k tebi,
34
Onda ti čuj to u nebu, oprosti grijehe svojemu puku Izraelu i dovedi ih natrag u zemlju, koju si dao ocima njihovim!
35
Ako se je zatvorilo nebo, tako da ne pada dažd, jer su se ogriješili o tebe, i oni se mole na ovom mjestu i slave ime tvoje i obrate se od grijeha svojih, jer si ih ponizio,
36
Onda ti čuj to u nebu, oprosti grijehe slugama svojim i svojemu narodu Izraelu, upravi ih na pravi put, kojim da idu, i pusti dažd na svoju zemlju, koju si dao narodu svojemu u baštinu!
37
Ako nastane glad u zemlji, ako budu kuga, suša, medljika, skakavci i gusjenice, ako je neprijatelj pritisne u kojem od njezinih mjesta, ako je pohodi kakvogod zlo ili bolest:
38
Svaku molitvu, svaki vapaj, što tada kojigod izgovori u svemu tvojem narodu Izraelu, ako svaki osjeća bol u srcu svojem i raširi ruke prema ovoj kući,
39
Onda ti si to čuo u nebu na mjestu, gdje sjediš na prijestolju, i oprosti i zahvati i podaj svakome po svemu životu njegovu, jer ti poznaš srce njegovo, jer ti jedini proziréš srce sve djece čovječje,
40
Da te se uvijek boje, doklegod živu u zemlji, koju si dao ocima našim!
41
Ali i stranca, koji ne pripada tvojemu narodu Izraelu, nego iz daleke zemlje dolazi radi imena tvojega
42
– Jer se čuje za ime tvoje veliko, za ruku tvoju jaku i za mišicu tvoju podignutu – kad on dakle dođe i pomoli se u ovoj kući,
43
Onda ga ti čuj u nebu na mjestu, gdje sjediš na prijestolju, i učini sve, za što te zaziva stranac, da svi narodi na zemlji upoznaju ime tvoje, da te štuju kao tvoj narod Izrael i da doznaju, da je ovaj hram, što ti ga sagradih, prozvan po imenu tvojem!
44
Ako narod tvoj izađe na vojsku proti svojim neprijateljima putem, kojim ga pošlješ, i pomoli se Gospodu prema gradu, koji si izabrao, prema hramu, koji sam sagradio imenu tvojemu,
45
Onda ti čuj u nebu molbu njegovu i vapaj njegov i podaj mu pobjedu!
46
Ako su se ogriješili o tebe – jer nema čovjeka, koji ne griješi – i ti se rasrdiš na njih i predaš ih neprijatelju, tako da ih tlačitelji njihovi zarobe i odvedu u zemlju neprijateljsku, daleko ili blizu.

47
I ako se tada oni dozovu u zemlji, gdje su zarobljeni, i obrate se i zavape k tebi u zemlji tlačitelja svojih i priznaju: Sagriješismo i zlo učinismo, bezbožni smo bili.
48
Ako se dakle svim srcem i svom dušom obrate k tebi u zemlji neprijatelja svojih, koji ih odvedoše, i pomole se tebi, prema zemlji, koju si dao ocima njihovim, prema gradu, koji si izabrao, i prema hramu, koji sam sagradio imenu tvojemu,
49
Onda ti usliši njihovu molitvu i vapaj u nebu na mjestu, gdje sjediš na prijestolju, i pribavi im pravicu!
50
I oprosti narodu svojemu, što je sagriješio proti tebi, i sve prijestupe, koliko su skrivili proti tebi, i daj da nađu milost kod tlačitelja svojih, da im se smiluju!
51
Jer on je narod tvoj i svojina tvoja, koju si izveo iz Egipta, isred talionice gvožđa.
52
Neka budu oči tvoje otvorene na molbu sluge tvojega i na molbu naroda tvojega Izraela, da ih uslišiš u svemu, za što te zazovu!
53
Jer si ih ti odvojio sebi za svojinu iz svih naroda na zemlji, kao što si obećao preko svojega sluge Mojsija, kad si izveo oce naše iz Egipta, ti veliki Gospode!"
54
Kad je bio Salomon posve dovršio ovu prošnju i molitvu Gospodu, ustade s mjesta pred žrtvenikom Gospodnjim, gdje je bio klečao s rukama raširenim prema nebu,
55
Stupi naprijed i blagoslovi svu zajednicu Izraelovu glasom velikim ovako:
56
"Blagoslovljen neka je Gospod, koji je svojemu narodu Izraelu pribavio mir posve onako, kao što je obećao. Nije ostalo neispunjeno ni jedno jedino od svih sjajnih obećanja, što ih je dao preko svojega sluge Mojsija.
57
Gospod, Bog naš, neka bude s nama, kao što je bio s ocima našim! Neka nas ne ostavi i ne odbije,
58
Da se srca naša obrate k njemu i mi hodimo svim putovima njegovim i držimo njegove zapovijedi, zakone i odredbe, na koje je obvezao oce naše.
59
I ove riječi moje, što sam ih u molitvi upravio Gospodu, neka budu nazočne Gospodu, Bogu našemu, dan i noć, da pribavi pravicu slugi svojemu i narodu svojemu Izraelu u svako doba,
60
Da svi narodi na zemlji dođu do spoznanja, da je Gospod Bog i nitko drugi.
61
A srce vaše neka bude nepodijeljeno odano Gospodu, Bogu našemu, da hodite po zakonu njegovu i držite zapovijedi njegove, kao danas!"
62
Tada prinese kralj i sav Izrael s njim žrtve zaklanice Gospodu.
63
Kao žrtvu mirotvornu, koju dade Salomon zaklati za Gospoda, žrtvova on dvadeset i dvije tisuće volova i sto i dvadeset tisuća ovaca. Tako posvetiše hram Gospodnji

kralj i svi sinovi Izraelovi.
64
U onaj dan posveti kralj srednji dio predvorja pred hramom Gospodnjim, jer ondje prinese žrtve paljenice, prinose i pretilinu od žrtava mirotvornih. Mjedeni žrtvenik, koji je stajao pred Gospodom, bio je premalen, da obuhvati žrtve paljenice, prinose i pretilinu žrtava mirotvornih.
65
Tako proslavi tada Salomon blagdan i sav Izrael s njim, skup velik od ulaska u Hamat do potoka egipatskoga, pred Gospodom, Bogom našim, sedam dana i još jedanput sedam dana, dakle četrnaest dana.
66
Osmi dan otpusti ljude. Oni se rastadoše od kralja i otidoše k svojim kućama, veseli i dobre volje radi svega dobra, što ga je Gospod bio iskazao svojemu slugi Davidu i svojemu narodu Izraelu.

hodočašća u Jeruzalem dobivaju premoćni značaj (1 Kr 12,27).

(1 Kr 12,27)
27
Jer ovaj narod ide gore, da u hramu Gospodnjem u Jerusalemu prinosi žrtve, to će se srce ovoga naroda opet obratili k Roboamu, kralju Judinu, kao gospodaru svojemu. Mene će ubiti i opet se povratiti k Roboamu, kralj u Judinu.

Zatim nakon dugo vremena stari zakonici Saveza (jahvistički: Izl 34,18-23;

(Izl 34,18-23)
18
Svetkovinu nekvasnih kruhova imaš obdržavati. Sedam dana imaš jesti nekvasan kruh, kao što sam ti zapovjedio, u vrijeme mjeseca abiba; jer u mjesecu abibu izašao si iz Egipta.
19
Sve, što je prvorođeno, pripada meni: Svako prvo muško u stoci tvojoj, bilo goveče ili ovca, imaš posvetiti.
20
Ali magare prvenče imaš otkupiti janjetom. Ako to nećeš, onda mu slomi siju. Svakoga prvorođenca između sinova svojih imaš otkupiti. Pred lice moje ne smijete se pokazati praznih ruku.
21
Šest dana radi, a sedmi dan počini. I u vrijeme oranja i žetve imaš obdržavati subotu.
22
I svetkovinu sedmice imaš svetkovati u vrijeme prvina žetve pšenične i svetkovinu berbe na svršetku godine.
23
Triput u godini ima se svako muško između vas pokazati pred Bogom Gospodom, Bogom Izraelovim.

elohistički: Izl 23,14-17) propisuju svemu muškom stanovništvu da se triput na godinu imaju pokazati pred Gospodinom.

(Izl 23,14-17)
14
Triput u godini svetkuj mi blagdan.
15
Blagdan nekvasnih kruhova obdržavaj. Sedam dana jedi kruh nekvasan, kao što sam ti zapovjedio, u određeno vrijeme u mjesecu abibu. Tada si izašao iz Egipta. Ali ne smije se izaći pred lice moje praznih ruku!
16
Onda blagdan žetve prvina, koje dolaze od ljetine onoga, što si posijao u polju. Na svršetku godine blagdan berbe, kad skupljaš ljetinu svoju s polja.
17
Triput u godini imaju se sve muške osobe tvoje pokazati pred Svemogućim, Gospodom.

Ovaj se propis ima vršiti u raznim svetištima zemlje prigodom blagdana.

2. Prema jedinom svetištu. - Jošijina obnova što ju je u glavnim potezima zacrtao Ezekija (2 Kr 18,4.22; 2 Ljet 29-31)

(2 Kr 18,4.22)
4
On ukloni uzvisine, sruši likove, isiječe aštarte i razbi mjedenu zmiju, koju je bio načinio Mojsije; do njegova vremena bili su joj naime Izraelci prinosili kad. Zvali su je Nehuštan.
22
Ako li mi odvraćate: U Gospoda, Boga svojega, mi se uzdamo. Nije li to onaj, čije je visine i žrtvenike uklonio Ezekija, kad je zapovjedio Judi i Jerusalemu: Samo pred ovim žrtvenikom ovdje u Jerusalemu imate se klanjati?

(2 Ljet 29-31)
1
Ezekiji bilo je dvadeset i pet godina, kad postade kralj, i vladao je dvadeset i devet godina u Jerusalemu. Njegova mati zvala se je Abija i bila je kći Zaharijina.
2
On je činio, što se je dopadalo Gospodu, posve onako, kao što je bio činio njegov djed David.
3
Odmah u prvoj godini svojega vladanja, u prvom mjesecu, otvori vrata na hramu Gospodnjem i popravi ih.
4
Dade sazvati svećenike i Levite, skupi ih na slobodnom trgu prema istoku
5
I progovori im: "Čujte me, Leviti! Posvetite se sada, a posvetite i hram Gospoda, Boga otaca svojih, i iznesite smeće iz svetinje!
6
Jer su oci naši nevjerno radili i činili, Što se nije dopadalo Gospodu, Bogu našemu, i ostavili su ga. Odvratili su poglede svoje od šatora Gospodnjega i leđa mu okrenuli,
7
Dapače su zatvorili vrata od trijema, pogasili žiške, nijesu više palili kad i nijesu više prinosili žrtve paljenice Bogu Izraelovu u svetinji,

8
Zato dođe gnjev Gospodnji na Judu i Jerusalem. Učini ih jednim strašilom, predmetom užasa i prezira, kako vidite svojim očima.
9
Zato naime padoše oci naši od mača i sinovi naši, kćeri naše i žene naše zarobiše se zato.
10
Ali sada sam odlučio ući u savez s Gospodom, Bogom Izraelovim, da se odvrati od nas njegov žestoki gnjev.
11
Pa stoga ne budite nemarni, sinovi moji, jer je vas izabrao Gospod, da stojite pred njim i vršite službu njegovu, i da mu budete sluge i da mu kadite."
12
I Leviti pođoše na posao: Mahat, sin Amasajev, i Joel, sin Azarijin, od roda Kohatovaca; od sinova Merarijevih Kiš, sin Abdijev, i Azarija, sin Jehalelelov; od sinova Geršonovih Joah, sin Zimin, i Eden, sin Joahov;
13
Od potomaka Elisafanovih Šimri i Jeiel, od sinova Asafovih Zaharija i Matanija,
14
Od sinova Hemanovih Jehiel i Šemaja i od sinova Jedutunovih Šemaja i Uziel.
15
Ovi skupiše drugove svoje, posvetiše se i onda se po zapovijedi kraljevoj dadoše na to, da očiste hram Gospodnji po propisima Gospodnjim.
16
Svećenici uniđoše u nutarnji dio hrama Gospodnjega, da ga očiste, i sve nečisto što nađoše u hramu Gospodnjem, iznesoše u trijem hrama Gospodnjega, a Leviti pokupiše to i iznesoše u dolinu kidronsku.
17
Prvi dan prvoga mjeseca počeše posvećivati, i osmi dan toga mjeseca dođoše do trijema Gospodnjega. Uzeše onda još osam dana za dalje čišćenje hrama Gospodnjega. Šesnaesti dan prvoga mjeseca svršiše.
18
Potom dođoše kralju Ezekiji i javiše: "Očistismo sav hram Gospodnji i žrtvenik za žrtve paljenice i sve posuđe njegovo i što za kruhove postavljene i sve posude njegovo.
19
Sve posuđe, što ga je radi otpada svojega oskvrnio kralj Ahaz, dokle je vladao, popravismo i posvetismo. Ono stoji sada pred žrtvenikom Gospodnjim."
20
Drugoga jutra dade kralj Ezekija sazvati glavare gradske i otide u hram Gospodnji.
21
Dovedoše sedam junaca, sedam ovnova, sedam janjaca i sedam jaraca kao žrtvu za grijeh za kuću kraljevsku, za svetinju i za Judu. On zapovjedi sinovima Aronovim, svećenicima, da ih žrtvuju na žrtveniku Gospodnjem.
22
Tada zaklaše goveda, i svećenici uhvatiše krv i izliše je na žrtvenik. Nato zaklaše ovnove i izliše krv na žrtvenik; tada zaklaše janjce i izliše krv na žrtvenik.
23
Potom dovedoše jarce za žrtvu za grijeh pred kralja i pred skupštinu, i ovi metnuše ruke svoje na njih.

24
 Onda ih zaklaše svećenici i donesoše krv njihovu za oproštenje grijeha na žrtvenik,
da pribave pomirenje svemu Izraelu; jer je bio kralj naredio za sav narod Izraelov
žrtvu paljenicu i žrtvu za grijeh.
25
 Levite postavi kod hrama Gospodnjega s cimbalima, harfama i citarama, po naredbi
Davida i Gada, vidioca kraljeva, i proroka Natana; jer od Gospoda bila je izašla
naredba preko njegovih proroka.
26
 Leviti se dakle postaviše s glazbalima Davidovim, a svećenici s trubama.
27
 Tada zapovjedi Ezekija, da prinesu žrtvu paljenicu na žrtveniku. Čim poče žrtva
paljenica, prihvatiše i pjesma u slavu Gospodu i trube uz pratnju glazbala Davida,
kralja Izraelova.
28
 Sva se je skupština bacila ničice. Pjesma je odjekivala, i trube su se orile. Sve je to
potrajalo tako dugo, dokle se nije bila svršila žrtva paljenica.
29
 Kad se je svršila žrtva, prignuše koljeno kralj i svi oko njega i pomoliše se.
30
 Nato zapovjediše kralj Ezekija i knezovi Levitima, da zapjevaju u slavu Gospodu
hvalospjeve, što su ih bili sastavili David i vidjelac Asaf. S punom radošću pjevali su
pjesme, klanjali se i bacali se ničice.
31
 Nato zapovjedi Ezekija: "Izakako ste se sada posvetili Gospodu, pristupite i
donesite u hram Gospodnji životinje za žrtve zaklanice i za žrtve mirotvorne!" Tada
donese skupština životinje za žrtve zaklanice i za žrtve mirotvorne i, tko je htio,
također životinje za žrtvu paljenicu.
32
 Ovo je broj životinja za žrtvu paljenicu, što ih je bila donijela skupština:
sedamdeset volova, što ovnova i dvjesta janjaca, sve to za žrtvu paljenicu Gospodu.
33
 Prinosa je za žrtvu mirotvornu bilo na broj šest stotina volova i tri tisuće ovaca.
34
 Jer je bilo malo svećenika, te nijesu mogli oderati svih životinja za žrtve paljenice,
pomogoše im Leviti, suplemenici njihovi, dokle se nije svršio posao, i dokle se nijesu
bili posvetili svećenici; jer su Leviti s većom revnosti pazili na to, da se posvete,
negoli svećenici.
35
 Usto se je moralo žrtvovati mnogo žrtava paljenica s pretilinom mirotvornih žrtava
i s naljevima na žrtve paljenice. I tako je bila obnovljena služba u hramu
901Gospodnjem.
36
 Ezekija i sav narod radovali se tomu, što je bio Bog pripravio narodu; jer jednim
udarom nastala je ova promjena.

2 Ljetopisa, glava 30
1
 Potom posla Ezekija poslanike k svemu Izraelu i Judi, i napisa Efraimu i Manasehu
pisma, da bi došli u hram Gospodnji u Jerusalem, da proslave blagdan Pashe

Gospodu, Bogu Izraelovu.
2
Kralj i knezovi njegovi i sva skupština narodna bili su odlučili da održe blagdan Pashe u drugom mjesecu.
3
Jer ga nijesu bili mogli slaviti u propisano vrijeme, budući da se nijesu bili svećenici u propisanom broju za to posvetili i narod se još nije bio skupio u Jerusalem.
4
Kako se je to činilo pravo kralju i svoj zajednici.
5
Zato zaključiše da oglase poziv po svemu Izraelu od Beeršebe do Dana, neka dođu da održe blagdan Pashe Gospodu, Bogu Izraelovu, jer se nije bio više držao uz opće učešće, kako je to bilo propisano.
6
I tako otidoše glasnici s pismima iz ruke kralja i njegovih knezova po svemu Izraelu i Judi naokolo i objaviše po zapovijedi kraljevoj: "Sinovi Izraelovi, povratite se natrag Gospodu, Bogu Abrahamovu, Izakovu i Izraelovu, da se on opet obrati k vama, koji ste umakli vlasti kraljeva asirskih i još ste preostali!
7
Ne budite kao oci vaši i braća vaša, koji su nevjerno radili proti Gospodu, Bogu otaca svojih, tako da ih je predao uništenju, kako ste to doživjeli!
8
Ne budite dakle tvrdokorni kao oci vaši, nego pružite ruku Gospodu i dođite k svetištu njegovu, što ga je posvetio zauvijek, i služite Gospodu, Bogu svojemu, da se odvrati od vas žestoki gnjev njegov!
9
Jer ako se obratite Gospodu, braća će vaša i sinovi vaši naći milosrđe u onih, koji ih odvedoše u ropstvo, tako da se mognu vratiti u ovu zemlju, jer je Gospod, Bog vaš, milostiv i milosrdan, i neće odvratiti milosti svoje od vas, ako se obratite k njemu."
10
I tako su išli glasnici od grada do grada po zemlji Efraimovoj i Manasehovoj i do u Zebulun. Ali su im se podsmijevali i rugali.
11
Samo neki ljudi od Ašera, Manaseha i Zebuluna dođoše u Jerusalem.
12
Naprotiv upravljala je u Judi ruka Božja, koja im dade u srce, da se po zapovijedi Gospodnjoj jednodušno odazovu pozivu kralja i knezova.
13
I tako se skupi u Jerusalem veliko mnoštvo naroda, da u drugom mjesecu proslave blagdan nekvasnih kruhova, veoma mnogobrojna zajednica.
14
Najprije dadoše se na to, da odstrane žrtvenike u Jerusalemu; tako isto odstraniše sve kadione žrtvenike i pobacaše ih u dolinu kidronsku.
15
Četrnaestoga dana drugog mjeseca zaklaše Pasha. Svećenici i Leviti osjetiše se postiđeni, posvetiše se i donesoše žrtve paljenice k hramu Gospodnjemu.
16
Po propisima zakona, što su vrijedili za njih, a Mojsije, čovjek Božji, bio ih izdao, obaviše svoju službu, Svećenici izliše krv, što im je pružiše Leviti.

17
Kako se među skupljenima veoma mnogi nijesu bili posvetili, to Leviti priskrbiše klanje janjaca Pashe za svakog onoga, koji nije bio čist, pa zato ih nije mogao prinijeti Gospodu.
18
Jer veliko mnoštvo naroda, mnogi iz Efraima, Manaseha, Isakara i Zebuluna, nijesu se bili očistili, nego su jeli Pashu, kako nije bilo propisano. Za njih uloži Ezekija zagovor i pomoli se: "Gospod, koji je dobrostiv, neka oprosti
19
Svakomu, koji nastoji da traži Boga, Gospoda, Boga otaca svojih, makar i ne bio čist, kako se traži za svetinju!"
20
I Gospod usliši Ezekiju i sačuva narod.
21
Tako su sinovi Izraelovi, koji su bili u Jerusalemu, svetkovali blagdan nekvasnih kruhova sedam dana u velikom veselju, i Leviti i svećenici pjevali su uz pratnju glazbala svaki dan Gospodu hvalospjeve u slavu Gospodu.
22
Pritom se je Ezekija ljubezno razgovorio sa svim Levitima, koji se tako revno pokazaše u službi Gospodnjoj. Sedam dana držale su se blagdanske žrtvene gozbe, pošto je bila prinesena žrtva mirotvorna, i slavilo se Gospoda, Boga otaca.
23
Sva skupština odluči da svetkuje još daljnih sedam dana, i tako su svetkovali još sedam dana blagdan radosti.
24
Jer je Ezekija, kralj Judin, bio darovao skupštini tisuću junaca i sedam tisuća ovaca. Isto tako bili su glavari zajednice poslali na dar tisuću junaca i deset tisuća ovaca. Uto su se bili svećenici posvetili u velikom broju.
25
I tako se proveseli sva zajednica Judina, svećenici, Leviti i sve mnoštvo onih, koji su bili došli iz Izraela, i stranci, koji su bili došli iz raznih dijelova Izraela ili su stanovali u zemlji Judinoj.
26
Veliko veselje vladalo je u Jerusalemu; jer od vremena Salomona, sina Davidova, kralja Izraelova, nije tako što bilo u Jerusalemu.
27
A tada se digoše levitski svećenici i blagosloviše narod. Glas njihov bio je uslišen, i molitva je njihova doprla do neba, do njegova svetog prebivališta.

2 Ljetopisa, glava 31
1
Kad se sva ova svečanost svrši, svi sinovi Izraelovi, što su bili nazočni, odoše po gradovima Judinim, porušiše likove, sasjekoše aštarte, razoriše žrtvene uzvisine i žrtvenike po svoj zemlji Judinoj, Benjaminovoj, Efraimovoj i Manasehovoj, dok sve nije bilo uništeno. Tada se vratiše svi sinovi Izraelovi u svoje gradove na svoje imanje.
2
Potom postavi Ezekija redove svećeničke i levitske po redovima njihovim – svakog svećenika i Levita u službenom području njegovu – za žrtve paljenice i žrtve mirotvorne, da služe i da hvale i pjevaju na vratima tabora Gospodnjega.

3
 Prilog kraljev od posjeda njegova služio je za žrtve paljenice za žrtve paljenice
jutrom i večerom i za žrtve Paljenice u subotu, na mjesece mlađake i na blagdane,
kako je propisano u zakonu Gospodnjem.
4
 I zapovjedi narodu, što je stanovao u Jerusalemu, da daju daću za svećenike i Levite,
da bi se mogli čvrsto držati uz zakon Gospodnji.
5
 Kad se razglasi ova zapovijed, stadoše sinovi Izraelovi donositi prvine od žita, vina,
ulja i meda i od svakoga drugog roda zemaljskoga. Od svega obilno donesoše
desetinu.
6
 Sinovi Izraelovi i Judini, koji su stanovali po gradovima, donosili su desetinu od
goveda i ovaca i desetinu od posvetnih darova, što su bili posvećeni Gospodu, Bogu
njihovu. Nanesoše desetine čitave gomile.
7
 Trećega mjeseca počeše metati u gomile. Sedmoga mjeseca svršiše.
8
 Kad Ezekija i knezovi dođoše da pogledaju gomile, zahvališe Gospodu i narodu
njegovu.
9
 Kad Ezekija zapita svećenike i Levite za gomile,
10
 Odgovori mu veliki svećenik Azarija od kuće Sadokove: "Otkad se počelo donositi
dadu k hramu Gospodnjemu, jedemo do sitosti i još preteče mnogo. Gospod je naime
blagoslovio narod svoj; zato je preteklo ovo mnoštvo."
11
 I Ezekija zapovjedi, da se u hramu Gospodnjem naprave spremnice. Kad su ih bili
načinili,
12
 Ondje su vjerno unosili priloge i desetine i posvetne darove. Nadzornik nad tim
postade Levit Konanija i brat njegov Šimej, drugi do njega.
13
 Jehiel, Azarija, Nahat, Asahel, Jerimot, Jozabad, Eliel, Ismakija, Mahat i Benaja
stajali su uz bok Konaniju i bratu njegovu Šimeju po naredbi kralja Ezekije i Azarije,
kneza u hramu Božjemu.
14
 Levit Kore, sin Imnaha, čuvar istočnih vrata, postade nadzornik nad darovima, što
se dragovoljno prinosili Bogu, da preuzima prinose Gospodnje i darove presvete.
15
 Pod nadzorom njegovim stajali su Eden, Minjamin, Ješua, Šemaja, Amarija i
Šekanija po gradovima svećeničkim, da svojim drugovima po redu, starim i mladim,
točno razdaju dijelove njihove,
16
 Osim u rodopis unesenih muških osoba od tri i više godina, ako su ovi došli k
hramu Gospodnjem, kako je to tražio svaki dan, da po dužnosti svojoj izvrše službu
svoju po redu.
17
 Unesenje svećenika u popis bio je po obiteljima, tako isto Levita, od dvadeset
godina i više, po službi njihovoj i po odjelima njihovim.

18
 Oni su bili uneseni u popis sa svom svojom malom djecom, sa svojim ženama,
sinovima i kćerima, čitavo stanje. Oni su se zauzimali veoma vjerno za svete stvari,
19
 I za sinove Aronove, svećenike, u krajevima pašnjaka, što pripadaj u njihovim
gradovima, u svakom pojedinom gradu, bile su po imenu označene osobe postavljene
za to, da svima muškim osobama između svećenika i svakome unesenom Levitu
izručuju dijelove njihove.
20
 Tako je postupao Ezekija po svoj zemlji Judinoj i činio, što je bilo pred Gospodom,
Bogom njegovim, dobro, pravo i časno.
21
 U svemu, što bi preduzimao za službu hrama Božjega, za zakon i zapovijed, da
ugodi Bogu, radio je s punom požrtvovnošću, pa je zato imao uspjeh.

ukida mjesna svetišta a svetkovanje Pashe (2 Kr 23; 2 Ljet 35)

(2 Kr 23)
2 Kraljevima, glava 23
1
 *Tada posla kralj glasnike, i oni skupiše kod njega sve starješine Judine i
jerusalemske.*
2
 *Kralj otide u hram Gospodnji i s njim svi ljudi iz zemlje Judine i svi stanovnici
Jerusalema, i svećenici i proroci, sav narod, veliko i malo. Tamo im pročita sav
sadržaj knjige zavjetne, koja je bila nađena u hramu Gospodnjem.*
3
 *Potom kralj stupi na sjedište svoje i učini zavjet pred Gospodom, da će oni ići za
Gospodom i držati njegove zapovijedi, njegove odredbe i njegove zakone, svim srcem
i svom dušom, da tako udovolje propisima ovoga zavjeta, što su bili napisani u ovoj
knjizi. I sav narod pristade na zavjet.*
4
 *Tada zapovjedi kralj velikom svećeniku Hilkiji i svećenicima drugoga reda i
vratarima, da iznesu iz hrama Gospodnjega sve posuđe, što je bilo načinjeno za baala
i aštartu i svu zvjezdanu vojsku nebesku. On ga dade spaliti izvan Jerusalema na
zemljištima na Kidronu i pepeo od njega odnijeti u Betel.*
5
 *I odstrani svećenike idolske, koje su bili postavili kraljevi Judini i koji su kadili na
visinama u gradovima Judinim i u okolici Jerusalema, tako i one, koji su kadili baalu,
suncu i mjesecu, slikama životinjskim i svoj vojsci nebeskoj,*
6
 *I idol aštartu dade iznijeti iz hrama Gospodnjega van pred Jerusalem u dolinu
kidronsku i spaliti je u dolini kidronskoj, u prah je satrti i prah od nje baciti u grobove
prostoga naroda.*
7
 *I stanove bludnica u hramu Gospodnjem, u kojima su žene tkale haljine za aštartu,
dade porušiti.*
8
 *Nadalje dade dovesti iz gradova Judinih sve svećenike, oskvrniti uzvisine, gdje su
bili kadili svećenici, od Gebe do Beeršebe. Dalje dade porušiti uzvisine, što su bile na*

ulazu pred vratima gradskog zapovjednika Jošue s lijeve strane, kad se dođe k vratima gradskim.
9
Ali svećenici onih visina nijesu smjeli uzaći na žrtvenik Gospodnji u Jerusalemu, nego samo jesti nekvasne kruhove među braćom svojom u službi.
10
I Tofet u dolini sinova Hinomovih proglasi nečistim, da više nitko ne bi dao sinu svojemu ići kroz oganj u čast Moleku.
11
Onda dade odstraniti konje, koje su bili postavili kraljevi Judini u čast suncu na ulazu u hram Gospodnji kod stanice sobara Natan−Meleka, i spali sunčana kola u ognju.
12
Žrtvenike na krovu gornje sobe Ahazove, koje su bili podigli kraljevi Judini, i žrtvenike, što ih je bio sazidao Manaseh u obadva predvorja hrama Gospodnjega, dade kralj razrušitl, ukloniti i ruševine baciti u dolinu kidronsku.
13
Uzvisine istočno od Jerusalema, južno od Gore spoticanja, dade kralj oskvrniti. Salomon, kralj Izraelov, bio ih je dao podići aštarti, gadu sidonskomu, Kemošu, gadu moapskomu i Milkomu, gadu sinova Amonovih.
14
On dade likove razbiti, aštarte sasjeći i mjesto njihovo napuniti kostima ljudskim.
15
I žrtvenik u Betelu, visinu, koju je bio podigao Jeroboam, sin Nebatov, koji navede na grijeh Izraela, i taj žrtvenik, tu visinu dade srušiti. On dade uzvisine popaliti, u prah satrti i aštartu spaliti.
16
Kad se obazre Josija i tamo na gori vidje grobove, posla onamo i dade iz grobova kosti uzeti, na žrtveniku spaliti i tako ga oskvrniti po riječi Gospodnjoj, koju je bio izrekao čovjek Božji, koji unaprijed reče ove stvari.
17
Kad on upita: "Kakav je ono grobni spomenik, što ga vidim tamo?", odgovoriše mu građani: "Ono je grob čovjeka Božjega, koji dođe iz Jude i unaprijed reče one stvari, što si ih sad učinio na žrtveniku u Betelu."
18
On zapovjedi: "Pustite ga da počiva! Nitko da mu ne kreće kosti!" I tako ostaviše netaknute kosti njegove s kostima onoga proroka, koji je bio došao iz Samarije.
19
I sve hramove visina u gradovima Samarije, što su ih bili podigli kraljevi Izraelovi, da draže Gospoda, ukloni Josija i učini s njim posve onako, kako je bio učinio u Betelu.
20
A sve svećenike visina, što su bill onuda, dade poklati na žrtvenicima i spaliti kosti ljudske na njima. Tada se vrati u Jerusalem.
21
Tada zapovjedi kralj svemu narodu: "Svetkujte u čast Gospodu, Bogu svojemu, blagdan Pashe onako, kako stoji napisano u ovoj knjizi zavjetnoj!"
22
Jer takav blagdan Pashe nije bio više svetkovan od dana sudaca, koji su sudili Izraelu, i za sve vrijeme kraljeva Izraelovih i Judinih.

23
Istom u osamnaestoj godini kralja Josije svetkovao se je ovaj blagdan Pashe u čast Gospodu u Jerusalemu.
24
I zaklinjače mrtvaca i vračare, terafime i idole, uopće sve gadove idolske, što su se vidjeli u zemlji Judinoj i u Jerusalemu, uništi Josija, da izvrši propise zakona, što su bili napisani u knjizi, koju je bio našao svećenik Hilkija u hramu Gospodnjem,
25
Nije bilo prije njega takvoga kralja, koji bi se bio obratio Gospodu tako svim srcem, svom dušom i svom snagom, posve po zakonu Mojsijevu. I poslije njega nije bilo njemu jednaka.
26
Ipak ne odustade Gospod od svojega silnog i žestokog gnjeva, kojim se je bio proti Judi raspalio zbog svih izazova, kojim ga je bio dražio Manaseh.
27
Gospod je bio preduzeo sebi: "Odbacit ću i Judu od lica svojega, kao što sam odbacio Izraela, i grad ću ovaj odbaciti, koji sam bio izabrao, Jerusalem, i hram, za koji sam rekao, da će tamo moje ime imati svoj stan."
28
Ostala povijest Josijina i sve, što je preduzeo, stoji napisano u knjizi povijesti kraljeva Judinih.
29
U ono vrijeme izađe faraon Neko, kralj egipatski, na kralja asirskoga k riječi Eufratu. Kralj Josija izađe preda njega. A on ga rani smrtno kod Megida, čim ga je bio ugledao.
30
Sluge njegove odvezoše ga mrtva iz Megida u Jerusalem, gdje ga pokopaše u njegovoj grobnici. A narod zemlje uze Joahaza, sina Josijina, dade ga pomazati i učini ga kraljem mjesto oca njegova.
31
Joahaz je imao dvadeset i tri godine, kad postade kralj, i vladao je tri mjeseca u Jerusalemu. Njegova mati zvala se je Hamutala i bila je kći Jeremijina iz Libne.
32
On je činio, što se nije dopadalo Gospodu, posve kako su činili oci njegovi.
33
Faraon Neko dade ga zatvoriti u Ribli u zemlji Hamatu, da ne bude dulje kralj u Jerusalemu, i nametnu zemlji globu od što talenata srebra i jedan talenat zlata.
34
Tada postavi faraon Neko kraljem Elijakima, sina Josijina, na mjesto njegova oca Josije i promijeni mu ime u Jojakim. A Joahaza uze sa sobom Tako dođe ovaj u Egipat i umrije ondje.
35
Jojakim dade srebro i zlato faraonu. A morade zemlji nametnuti porez, da mogne dati novce po zahtjevu faraonovu. Kako je svaki bio cijenjen, utjerivao je od naroda 779zemlje srebro i zlato, da preda faraonu Neku.
36
Jojakimu je bilo dvadeset i pet godina, kad postade kralj i vladao je jedanaest godina u Jerusalemu. Njegova mati zvala se je Zebida i bila je kći Pedajina iz Rume.
37
On je činio, što se nije dopadalo Gospodu, posve kako su bili činili oci njegovi.

2 Ljetopisa, glava 35
1
Potom je svetkovao Josija u Jerusalemu blagdan Pashe u čast Gospodu. Četrnaesti dan prvoga mjeseca klali su Pasha.
2
On postavi svećenike u službe njihove i potaknu ih, da služe u hramu Gospodnjem.
3
Levitima, koji su imali učiti sav narod Izraelov i bili su posvećeni Gospodu, reče: "Donesite sveti kovčeg u hram, koji sagradi Salomon, sin Davidov, kralj Izraelov! Ne trebate ga više nositi na ramenima. Služite sada Gospodu, Bogu svojemu, i narodu njegovu Izraelu!
4
Držite se spremni po obiteljima i redovima svojim, kako su propisali David, kralj Izraelov, i njegov sin Salomon!
5
Postavite se u svetištu po obiteljima svojih zemljaka, ljudi iz naroda, i to za svaku obitelj jedan odio levitske obitelji!
6
Nato zakoljite Pasha i posvetite se i pripravite ga za zemljake svoje! A pri tom postupajte po naputku, što ga je dao Gospod preko Mojsija!"
7
Josija dade ljudima iz naroda sitne stoke, naime janjaca i jarića – sve za žrtve Pashalne svima nazočnima, na broj trideset tisuća – usto tri tisuće goveda, to sve od kraljevskoga posjeda.
8
I vrhovni činovnici njegovi dadoše dragovoljno darova narodu, svećenicima i Levitima. Tako su darovali Hilkija, Zaharija i Jehiel, predstojnici hrama Božjega, svećenicima za žrtve Pashalne dvije tisuće i šest stotina janjaca i tri stotine goveda.
9
Konanija i braća njegova Šemaja i Netanel, nadalje Hašabja, Jehiel i Jozabad, predstojnici Levita, dadoše Levitima za žrtve Pashalne dar od pet tisuća janjaca i pet stotina goveda.
10
Služba je bila uređena ovako: svećenici su stupili na svoje mjesto, tako isto Leviti po svojim odjelima, kako je bio naredio kralj.
11
Tada su klali Pasha. Svećenici bi škropili krvlju primajući iz ruke Levita. Ovi su tada derali kožu.
12
Odvojili bi dijelove određene za žrtvu paljenicu, da ih dadnu skupinama obitelji iz naroda, te ih one prinesu Gospodu, kako je propisano u knjizi Mojsijevoj. Isto su tako postupali s govedima.
13
Tada su pekli Pashu na ognju po propisu, kuhali su svete darove u loncima, kotlovima i zdjelama i donosili ih brzo svima ljudima iz naroda.
14
Potom su zgotovili sebi i svećenicima; jer svećenici, potomci Aronovi, imali su posla oko prinošenja žrtava paljenica do u noć. Zato bi Leviti zgotovili sebi i svećenicima, potomcima Aronovim.

15
Pjevači, potomci Asafovi, stajali su na svojim mjestima, što su ih zauzeli po naredbi Davidovoj, Asafovoj Hemanovoj i Jedutuna, vidioca kraljeva, i vratari na pojedinim vratima. Oni nijesu trebali ostavljati svoju službu, jer bi im zgotovili suplemenici njihovi, Leviti.
16
Tako je bila uređena sva služba Gospodnja u onaj dan, kada se imalo držati Pasha i na žrtveniku se Gospodnjem prinijeti žrtve paljenice po naredbi kralja Josije.
17
I tako su svetkovali tada sinovi Izraelovi, što su bili nazočni, sedam dana Pasha i blagdan nekvasnih kruhova.
18
Od vremena proroka Samuela nije se bio više u Izraelu svetkovao takav blagdan Pashe. Ni jedan od kraljeva Izraelovih nije bio priredio takav blagdan Pashe, kao što ga je svetkovao Josija sa svećenicima i Levitima i sa svim Judom i sa sinovima Izraelovim, što ih se bilo našlo, i sa stanovnicima Jerusalema.
19
U osamnaestoj godini vladanja Josijina svetkovala se ova Pasha.
20
Kad je Josija bio opet uredio hram, dođe poslije svega toga kralj egipatski Neko, da zametne bitku kod Karkemiša na Eufratu, Josija izađe preda njega.
21
A on posla k njemu poslanike i poruči mu: "Što ja imam s tobom, kralju Judin? Ne idem ja danas na tebe, nego na bojno mjesto, s kojim sam zaraćen, i Bog mi je zapovjedio da se požurim. Prođi se raditi proti Bogu, koji je s menom, da te ne uništi!"
22
Ali se Josija ne odvrati od njega, nego izađe da ga napadne. Ne posluša riječi Nekovih, što su dolazile iz usta Božjih, nego dođe da se pobije u ravnici kod Megida.
23
Ali strijelci pogodiše kralja Josiju, i kralj povika slugama svojim: "Izvedite me odavde; jer sam teško ranjen!"
24
Sluge njegove digoše ga s kola ratnih, izvezoše ga u drugim kolima njegovim i dovedoše ga u Jerusalem. On umrije i bi pokopan u grobovima otaca svojih. Sav Juda i Jerusalem tugovali su za Josijom.
25
Jeremija ispjeva tužaljku za Josijom, i svi pjevači i pjevačice opijevaju otada Josiju u svojim tužbalicama do današnjega dana. One se udomiše u Izraelu. Napisane su u Plaču.
26
Ostala povijest Josijina i njegova pobožna djela, što su prema propisu zakona Gospodnjega.
27
Njegova prijašnja i potonja povijest, zapisani su u knjizi o kraljevima Izraelovim i Judinim.

i dvaju drugih blagdana - Sedmica i Sjenica (Pnz 16,1-17) -

(Pnz 16,1-17)
1
Pazi na mjesec abib i svetkuj Pashu u čast Gospodu, Bogu svojemu, jer u mjesecu abibu izveo te je Gospod, Bog tvoj, iz Egipta noću.
2
Zakolji kao žrtvu Pashalnu u čast Gospodu, Bogu svojemu, ovce i goveda na mjestu, koje izabere Gospod za prebivalište imenu svojemu!
3
Ne jedi s njom ništa kvasno! Sedam dana jedi s njom kruhove nekvasne, kruh nevolje, jer si u hitnji naglo izašao iz zemlje egipatske, da se spominješ dana izlaska svojega iz zemlje egipatske, dok si god živ!
4
Sedam dana ne smije se naći u tebe nikakav kvasac u cijelom području tvojemu. Od mesa, što ga žrtvuješ uvečer prvoga dana, ne smije preostati ništa do jutra.
5
Ne smiješ žrtvovati Pashalno janje u kojem od svojih mjesta, što ti ih dadne Gospod, Bog tvoj,
6
Nego samo na mjestu, koje izabere Gospod, Bog tvoj, za prebivalište imenu svojemu. Tamo kolji Pashalno janje navečer o sunčanom zalasku, u vrijeme, kad bi izašao iz Egipta!
7
Peci i jedi ga na mjestu, koje izabere sebi Gospod, Bog tvoj i Drugoga jutra možeš se povratiti kući.
8
Šest dana jedi nekvasan kruh! Sedmi dan neka bude svečani sastanak u čast Gospodu, Bogu tvojemu! Tada ne smiješ obavljati nikakva posla.
9
Sedam tjedana nabroji sebi! Od dana, kad se stavi srp na žito, počni brojiti sedam tjedana!
10
Tada svetkuj blagdan tjedana u čast Gospodu, Bogu svoje mu, s dragovoljnim darovima, što ih daruje ruka tvoja kolikogod može, kako te blagoslovi Gospod, Bog tvoj!
11
Veseli se na mjestu, koje izabra Gospod, Bog tvoj, kao prebivalište imenu svojemu, pred Gospodom, Bogom svojim, ti, sin tvoj i kći tvoja, sluga tvoj i sluškinja tvoja, Levit, koji živi u mjestima tvojim, i stranac, i udovica i sirota, koji stanuju kod tebe!
12
Pomisli na to, da si i ti bio rob U Egiptu! Zato drži točno ove zakone!
13
Sedam dana svetkuj blagdan sjenica, kad skupiš prihod s gumna i iz tijeska svojega!
14
Veseli se na ovaj blagdan, ti, sin tvoj i kći tvoja, sluga tvoj i sluškinja tvoja, Levit i stranac, udovica i sirota, koji borave u mjestima tvojim!
15
Sedam dana svetkuj blagdan u čast Gospodu, Bogu svojemu, na mjestu, što ga izabere Gospod i Jer Gospod, Bog tvoj, blagoslovit će te kod cijele tvoje žetve i kod svih poslova tvojih. Zato budi veseo!

16
Triput u godini neka se prikažu svi tvoji muški pred Gospodom, Bogom tvojim, na mjestu, koje izabere sebi: "na blagdan nekvasnih kruhova, na blagdan tjedana i na blagdan sjenica! Nitko neka se ne prikaže pred Gospodom praznih ruku!
17
Svaki neka donese, što može dati, kako te je blagoslovio Gospod, Bog tvoj!

- ustaljuje u Jeruzalemu. Ona tako nastoji okupiti narod pred njegovim Bogom i zaštititi ga od miješanja s mjesnim idolopoklonstvom. Ta je obnova nesumnjivo postala opet sporna nakon Jošijine smrti. Ali od povratka iz izgnanstva jeruzalemski je Hram jedino svetište. Onamo u velikim godišnjim blagdanima pristižu hodočasnici iz cijele Palestine, a i iz dijaspore koja se počinje širiti. "Hodočasničke pjesme" (Ps 120-134) izraz su molitava i osjećaja hodočasnika: njihove privrženosti kući Gospodnjoj i svetom gradu njihove vjere, klanjanja, radosti što u bogoslužnom zboru ostvaruju duboko zajedništvo Božjeg naroda.

(Ps 120-134)

Psalam 120
Postupna pjesma.
1
U tjeskobi svojoj zavikah Gospodu; i usliši me.
2
Ah, Gospode, izbavi me od usta lažljivih, od jezika lukavoga!
3
Što ti čini, što ti zadaje jezik lukavi?
4
Naoštrene strijele ratnika sa smrekovim ugljevljem!
5
Jao meni, što sam gost u Mešeku, što stanujem kod šatora cedarskih!
6
Dugo već stanuje duša moja kod mrzitelji mira.
7
Ja Sam miran; ako li što progovorim, oni hoće svađu.

Psalam 121
Postupna pjesma.
1
Podižem oči svoje gore prema gorama, odakle će mi doći pomoć.
2
Pomoć mi dolazi od Gospoda, koji stvori nebo i zemlju.
3
Ne da on, da popusti noga tvoja: ne spava čuvar tvoj.
4
Gle, nikada ne spava, nikada ne drijema čuvar Izraelov.
5
Gospod je čuvar tvoj, Gospod je sjena tvoja; on ti stoji s desne strane.
6
Da ti danju sunce ne naudi, ni mjesec u noći.
7
Gospod te štiti od svakoga zla, on čuva život tvoj.

8
Gospod čuva izlazak tvoj i dolazak tvoj od sada i dovijeka.

Psalam 122
Postupna pjesma od Davida.
1
Obradovah se, kad mi rekoše: "Idemo u kuću Gospodnju!"
2
Evo već stoje noge naše na vratima tvojim Jerusaleme!
3
Jerusaleme, ti si sagrađen kao grad, gdje se svi sastaju!
4
Plemena putuju tamo, plemena Gospodnja; Izraelu je zakon, da slave ime Gospodnje.
5
Jer tamo stoje prijestolji sudski, prijestolji kuće Davidove.
6
Želite mir Jerusalemu, spasenje onima, koji te ljube!
7
Neka mir vlada u zidinama tvojim, pokoju palačama tvojim!
8
Zbog braće svoje reci ću ti, rodi rođaka svojih: Mir s tobom!
9
Zbog kuće Gospoda, Boga našega, molim za blagoslov tebi.

Psalam 123
Postupna pjesma.
1
Svoje oči podižem k tebi, koji stoluješ u nebu.
2
Eto, kao što su oči slugama uprte u ruku gospodara njihova, kao što oči sluškinji u ruku gospodarice njezine, tako su oči naše uprte u Gospoda, Boga našega, dok nam iskaže milost,
3
Smiluj se nama, Gospode, smiluj se nama, jer smo se obilno nasitili sramote.
4
Duša je naša presita poruge od bogatih, prezira od oholih.

Psalam 124
Postupna pjesma; od Davida.
1
"Da nije bio Gospod s nama", neka rekne Izrael, –
2
"Da nije bio Gospod s nama, kada ljudi ustadoše na nas,
3
Žive bi nas bili proždrli. Da se je proti nas bijes njihov raspalio,
4
Vode bi nas bile odnijele, divlji bi potok bio prešao preko nas,
5
Bile bi nas potopile silne vode."

6
Blagoslovljen neka je Gospod, koji nas ne baci za plijen zubima njihovim!
7
Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke ptičarske: "zamka je rastrgana, i mi smo slobodni!
8
Pomoć je naša u imenu Gospodnjem, koji stvori nebo i zemlju.

Psalam 125
Postupna pjesma.
1
Koji se uzdaju u Gospoda, oni su kao gora Sion, koja se ne pomješta, koja stoji dovijeka.
2
Jerusalem okružuju gore: "tako je Gospod oko naroda svojega od sada i dovijeka.
3
Zato ne smije žezlo zloće tlačiti udes pravednika, da i pravednici ne pruže ruke svoje za zloćom.
4
Gospod neka čini dobro dobrima, onima, koji su prava srca!
5
A koji skreću na krive staze, neka ih Gospod otjera s onima, koji čine zlodjela! Spasenje Izraelu!

Psalam 126
Postupna pjesma.
1
Kada je ono Gospod okrenuo sudbinu Siona, tada nam je bilo, kao da smo sanjali.
2
Tada su usta naša bila puna smijanja, jezik nas pun kliktanja. Tada se je reklo po narodima: "Gospod učini veliko djelo na njima."
3
Gospod učini djelo na nama, zato smo bili veseli.
4
Ah, Gospode, okreni sudbinu našu kao potoke u južnoj zemlji!
5
Koji siju sa suzama neka žanju s pjevanjem!
6
Sada ide sa suzama, koji nosi sjeme da sije; ali s pjesmom dolazi, dolazi natrag, kada nosi snopove svoje.

Psalam 127
Postupna pjesma; od Salomona.
1
Ako Gospod ne gradi kuće, uzalud se muče, koji je grade. Ako Gospod ne čuva grada, uzalud bdije, koji ga čuva.
2
Uzalud je, što se rano dižete i kasno za sto sjedate, da jedete kruh muke: ljubimcima svojim daje ga on u snu.

3
Eto, sinovi su dar od Gospoda; nagrada njegova jesu djeca.
4
Kao strijele u ruci ratnikovoj, tako su sinovi mladosti.
5
Blagoslovljen je čovjek, koji je njima napunio tobolac svoj! Neće se nikada osramotiti, i kada se pravdaju s neprijateljima na vratima.

Psalam 128
Postupna pjesma.
1
Blagoslovljen je svaki, koji se boji Gospoda, koji hodi putovima njegovim!
2
Što urade ruke tvoje, to ćeš uživati; blagoslovljen si ti i dobro ti je.
3
Žena je tvoja u kući kao rodna loza; kao mladice masline, tako stoje sinovi tvoji oko stola tvojega.
4
Eto, takvo će biti blagoslovljen čovjek, koji se boji Gospoda.
5
Neka te blagoslovi Gospod sa Siona, raduje se sreći Jerusalema u sve dane života svojega!
6
Raduj se djeci u djece svoje! Neka je mir Izraelu!
Psalam 129
Postupna pjesma.
1
"Teško su me pritiskivali od mladosti moje", – neka rekne Izrael, –
2
"Teško su me pritiskivali od mladosti moje, ali me nikada ne svladaše.
3
Na leđima mojim orali su orači i povukli dugačke brazde.
4
Ali Gospod, Pravedni, isiječe konopce bezbožnika."
5
Sramotno se moraju odatle povući svi, koji mrze na Sion.
6
Oni su kao trava na krovovima, što se osuši, prije nego procvate.
7
Od nje ne napunja žetelac ruku svoju, ni naručaj svoj vezilac.
8
Koji prolaze, ne viču: "Neka vas blagoslovi Gospod! Blagoslivljamo vas u ime Gospodnje."

Psalam 130
Postupna pjesma.
1
Iz dubine vapijem k tebi, Gospode!
2
Gospode, čuj glas moj! Neka sluša uho tvoje glasni vapaj moj!

3
Ako bi se spominjao zlodjela, Gospode, Gospode, tko bi mogao opstati?
4
Ali je u tebe opraštanje, da bi te se bojali.
5
Čekam Gospoda; čeka duša moja; uzdam se u obećanje njegovo.
6
Duša moja većma se ufa u Gospoda, nego stražari u jutro, nego stražari jutro.
7
Izraele, čekaj Gospoda, jer je u Gospoda milosrđe; u njega je bogat otkup.
8
I on će otkupiti Izraela od svih zlodjela njegovih.

Psalam 131
Postupna pjesma; od Davida.
1
Gospode, srce moje neće na visoko, niti oči moje gledaju oholo; i nikada se ne bavim stvarima, što su mi odveć velike i uzvišene.
2
Umirio sam i utišao dušu svoju; kao što dijete mirno počiva na prsima materinim, tako duša moja mirno počiva kod Boga.
3
Izraele, čekaj Gospoda od sada i dovijeka!

Psalam 132
Postupna pjesma.
1
Spomeni se, Gospode, Davida i svih muka njegovih.
2
Kako se zakleo Gospodu, zavjetovao se Bogu Jakovljevu:
3
"Neću ući u šator stana svojega, niti ću leći na postelju ložnice svoje,
4
Neću dati sna očima svojim, ni vjeđama svojim drijema,
5
Dok ne nađem mjesta Gospodu, stana moćnome Bogu Jakovljevu!"
6
"Evo, čuli smo o tom u plodnoj zemlji; saznasmo to u mjestima šumskim:
7
K stanu njegovu ići ćemo; poklonit ćemo se podnožju nogu njegovih!
8
Ustani, Gospode, k počivalištu svojemu, ti i velemoćni kovčeg tvoj!
9
Kako treba neka se obuku sve svećenici tvoji pravednici tvoji neka se raduju!
10
Zbog svojega sluge Davida nemoj odvratiti lica od pomazanika svojega!"
11
Prisegnu Gospod Davidu prisegu vjernosti, od koje ne odstupa: "Od poroda tvojega posadit ću jednoga na prijestolje tvoje.

12
Ako sinovi tvoji uščuvaju zavjet moj i svjedočanstva moja, što ću ih naučiti, onda će i sinovi njihovi dovijeka sjediti na prijestolju tvojemu!"
13
Jest, Gospod je izabrao Sion, izabrao ga za prebivalište svoje:
14
"Ovo ima biti u vijeke počivalište moje; ovdje stanujem; to je bila zelja moja.
15
Hranu ću njegovu obilno blagosloviti, siromahe njegove kruhom ću nasititi.
16
Svećenike ću njegove zaodjeti spasenjem; pobožnici njegovi radovat će se veoma.
17
Tu ću učiniti da uzraste moć Davidu, postavit ću svjetionicu pomazaniku svojemu.
18
Neprijatelje ću njegove pokriti sramotom, a na njemu će sjati kruna njegova!"

Psalam 133
Postupna pjesma; od Davida.
1
Gle, kako je lijepo i kako je ugodno, kad braća u miru stanuju zajedno!
2
To je kao dragocjeno ulje na glavi, što teče na bradu, bradu Aronovu, što kaplje na skut haljine njegove.
3
To je kao rosa hermonska, što pada na gore sionske; jer tamo Gospod daje blagoslov, život do vi jeka.

Psalam 134
Postupna pjesma.
1
Ustanite, blagoslivljajte Gospoda, sve sluge Gospodnje, što stojite u kući Gospodnjoj noću!
2
Podignite ruke svoje li svetištu i blagoslivljajte Gospoda!
3
Neka te blagoslovi Gospod sa Siona, koji stvori nebo i zemlju!

Ovo, u Izraelu često iskustvo pruža eshatološkoj nadi uzbudljiv izraz: dan spasa zamišljen je, po uzoru na hodočašća, kao zbor naroda i pogana - najzad sjedinjenih (Iz 2,2-5; 60, 66,18-21; Mih 7,12; Zah 14,16-19; Tob 13,11).

(Iz 2,2-5)
2
Na svršetku dana dogodit će se, da bude utvrđena gora s kućom Gospodnjom kao glavica gorama, uzvišena iznad visina.
3
Tada će grnuti k njoj svi koliki narodi. Mnogi će narodi ići tamo i govoriti: "Dođite da idemo na goru Gospodnju, u kuću Boga Jakovljeva! Neka nas on uči svojim putovima! Mi hoćemo hoditi stazama njegovim, jer nauka izlazi sa Siona i riječ

Gospodnja od Jerusalema.
4
On sudi među narodima, govori pravicu mnogim narodima. Oni raskivaju mačeve svoje za raonike, koplja svoja za srpove. Više ne diže mač narod proti narodu i više se ne uči ratu.
5
Dakle, kućo Jakovljeva, zaputimo u svjetlosti Gospodnjoj!

Izaija, glava 60
1
Ustani, svijetli se, jer je došla svjetlost tvoja. Slava Gospodnja sja nad tobom.
2
Jer evo: tmina pokriva zemlju i mrak narode. Ali nad tobom sja Gospod. Nad tobom svijetli slava njegova.
3
Narodi putuju k svijetlu tvojemu i kraljevi k sjaju, koje sja nad tobom.
4
Podigni pogled svoj unaokolo vidi svi su se skupili i dolaze k tebi. Sinovi tvoji dolaze izdaleka, kćeri se tvoje nose u naručju.
5
Tada ćeš ti, kad to vidiš, zasjati od radosti, tvoje će srce zadrhtati i raširiti se, jer k tebi dolazi bogatstvo mora, blago naroda pritječe k tebi.
6
Mnoštvo deva prekrilit će te, mlade deve od Midjana i Efe. Svi oni dolaze od Sabe. Zlato i kad donijet će, i radosno će se navješćivati slavna djela Gospodnja.
7
Sva stada cedarska skupit će se za te. Ovnovi nebajotski stajat će ti na službi. Na žrtvenik se moj oni prinose, da mi se ugodi. Kuću slave svoje učinit ću još sjajnijom.
8
Tko su ono što lete kao oblak, kao golubovi k svojim krletkama?
9
lest, mene čekaju zemlje na moru. Lađe taršiške plove naprijed, da dovezu djecu tvoju izdaleka zajedno sa srebrom i zlatom njihovim za ime Gospoda, Boga tvojega, i za Sveca Izraelova; jer te on hoće proslaviti.
10
Ljudi iz tuđe zemlje zidaju tvoje zidove, i kraljevi njihovi stoje ti na službu, jer ako sam te u gnjevu svojemu i udario, ipak sam se smilovao tebi u milosti svojoj.
11
Vrata tvoja stoje svagda otvorena. Ne zatvaraju se danju i noću, da se dovedu u te blago naroda i vode njihove, kraljevi.
12
A narod i kraljevstvo, što ti neće da služi, propast će; takvi će se narodi sasvim zatrti.
13
Krasna stabla Libanona tebi će se donijeti: čempresi, brijestovi i jele, da ukrase mjesto svetišta mojega i da počaste podnožje nogu mojih.
14
Dubuko sagnuti dolaze k tebi sinovi tlačitelja tvojih. Preziratelji tvoji padaju ti svi pred noge. Zvat će te "gradom Gospodnjim", "Sionom Sveca Izraelova".

15
Kao nagradu za ono, što si bio ostavljen i mržen, tako da te nije nitko pohađao,
činim te vječnim ponosom, milinom sviju pokoljenja.
16
I sisat ćeš mlijeko naroda i hranit ćeš se na prsima kraljeva. Spoznat ćeš, da sam ja,
Gospod, izbavitelj tvoj, i otkupitelj tvoj jaki Bog Jakovljev.
17
Mjesto mjedi donosim zlato, mjesto gvožđa donosim srebro, mjesto drva mjed i
mjesto kamenja gvožđe. Za poglavarstvo tvoje učinit ću mir, za gospodara tvojega
pravednost.
18
O nasilju neće se u buduće čuti u zemlji tvojoj, ni o pustošenju i razaranju u
međama tvojim. Zidove svoje zvat ćeš "spasenjem", vrata svoja "slavom".
19
Neće ti više služiti danju sunce kao svjetlo, niti će ti sjaj mjeseca sjati: ne, Gospod
će ti biti vječnim svjetlom i Bog tvoj sjajnim ukrasom tvojim.
20
Neće više zalaziti sunce tvoje, niti će iščeznuti mjesec tvoj; jer će ti Gospod postati
vječnim svjetlom, i pri kraju su dani žalosti tvoje.
21
Narod će se tvoj sastojati od samih pravednika. Oni će zauvijek posjedovati zemlju,
mladicu, koju sam posadio, djelo ruku mojih, na moju slavu.
22
Najmanji će postati plemenom, najneznatniji jakim narodom. Ja, Gospod, brzo ću
to izvesti u svoje vrijeme.

(Iz 66,18-21)
18
"K meni su došla djela vaša i mišljenja vaša. Sve ću narode i jezike skupiti, i oni će
doći i vidjeti slavu moju.
19
Postavit ću znak na njih i neke ću od njih kao obraćene poslati k narodima: u
Taršiš, Put i Lud, koji natežu luk, u Tubal i Javan, dalekim zemljama na moru, koji
još nijesu čuli glasa o meni i nijesu još vidjeli slave moje; oni će navješćivati slavu
moju među narodima.
20
Tada će se dovesti sva braća vaša iz svih naroda kal dar za Gospoda, na konjima, na
kolima, na nosilima, na mazgama i devama, k svetoj gori mojoj u Jerusalem, veli
Gospod, "kao što prinose sinovi Izraelovi dar u čistoj posudi u kuću Gospodnju.
21
Jedan dio između njih uzet ću za svećenike i Levite", veli Gospod.

(Mih 7,12)
12
U onaj će dan dolaziti k tebi od Asirije do Egipta i od Egipta do Eufrata i od mora
do mora, od gore do gore.

Zah 14,16-19
16
Tada će svi, preostali od svih kolikih naroda neznabožačkih, koji su išli proti

Jerusalemu, dolaziti od godine do godine da se poklone kralju, Gospodu nad
vojskama, i da svetkuju blagdan sjenica.
17
A tko od plemena zemaljskih ne htjedne dolaziti u Jerusalem da se pokloni kralju,
Gospodu nad vojskama, na njegovu zemlju neće dažd padati.
18
I ako narod Egipćana ne bi dolazio i ne bi se našao, snaći će ga kazna, kojom će
Gospod udariti narode, koji ne bi dolazili da svetkuju blagdan sjenica.
19
To će biti kazna Egiptu i kazna svim narodima, koji ne bi dolazili da svetkuju
blagdan sjenica.

Tob 13,11
Neka sjajno svjetlo obasja sve krajeve zemlje; mnogi će narodi k tebi izdaleka dolaziti, žitelji iz svih krajeva svijeta; vučeni k tebi Imenom Gospoda Boga, noseći u rukama svoje darove nebeskom Kralju.

NOVI ZAVJET

Ponajprije, Novi zavjet ne donosi u ovom pogledu nikakve novosti: Isus "uzlazi" u Jeruzalem sa svojim roditeljima kad mu je dvanaest godina da ispuni odredbu Zakona (Lk 2,41 sl)

(Lk 2,41 sl)
41
Roditelji njegovi išli bi svake godine u Jerusalem o blagdanu Pashe.
42
Kad mu je bilo dvanaest godina, uzašli su u Jerusalem po običaju blagdana.

i kroz cijelo vrijeme svoga poslanja on opet "uzlazi" onamo o raznim blagdanima (Iv 2,13; 5,1; 7,14; 10,22 sl; 12,12);

(Iv 2,13)
13
A blizu je bio židovski blagdan Pashe, i uzađe Isus u Jerusalem.

(Iv 5,1)
1
Potom je bio blagdan židovski, i uzađe Isus u Jerusalem.

(Iv 7,14)
14
Već je bio blagdan prošao napola, kad Isus uzađe u hram i počne učiti.

(Iv 10,22 sl)
22
A bila je tada u Jerusalemu svetkovina posvećenja hrama. I bila je zima.
23
Isus je hodao u hramu po trijemu Salomonovu.

(Iv 12,12)
12
Sutradan je veoma veliko mnoštvo došlo na blagdan. Bili su čuli, da Isus dolazi u Jerusalem.

čak je i Pavlu - više od 25 godina nakon križa - stalo da obavi hodočašće o Duhovima (o Blagdanu sedmica) (Dj 20,16; 24,11).

(Dj 20,16)
16
Jer je bio Pavao odlučio, da prođemo mimo Efez, da se ne bi zadržao u Aziji; jer je htio, ako mu bude moguće, da bude na Duhove u Jerusalemu.

(Dj 24,11)
11
Ti možeš doznati, da nema više od dvanaest dana, kako uzađoh u Jerusalem, da se poklonim Bogu.

Ali Isus najavljuje rušenje Hrama (Mk 13,2),

(Mk 13,2)
2
Isus mu reče: "Vidiš li te sjajne građevine? Ni kamen na kamenu neće ovdje ostati, koji se neće porušiti."

a odbijanje Izraela dovršuje raskid između Crkve i judaizma. Štoviše, Isusovo uskrsnuće odsad usredotočuje kult vjernika na njegovu proslavljenu osobu - novi Hram, a ne više na neko mjesto na zemlji (Iv 2,19-21; 4,21-23).

(Iv 2,19-21)
19
Isus im reče: "Razvalite ovaj hram, i za tri ću ga dana opet sagraditi."
20
Tada rekoše Židovi: "Četrdeset i šest godina gradilo se na ovom hramu, i ti da ga u tri dana sagradiš?"
21
A on je mislio na hram tijela svojega.

(Iv 4,21-23)
21
Isus joj reče: "Vjeruj mi, ženo, dolazi čas, kad se nećete klanjati Ocu ni na onoj gori tamo ni u Jerusalemu.
22
Vi ne znate, čemu se klanjate; mi znamo, čemu se klanjamo jer spasenje dolazi od Židova.
23
Ali dolazi čas, i već je tu, kad će se pravi klanjaoci klanjati Ocu u duhu i u istini; jer takve klanjaoce traži Otac.

Otad se i sam život Božjeg naroda pokazuje kao pravo eshatološko hodočašće (2 Kor 5,6 sl; Heb 13,14).

(*2 Kor 5,6 sl)*
6
Zato se jednako uzdamo čvrsto, jer znamo, da, dok smo u tijelu, u tuđini smo, daleko od Gospodina;
7
Jer putujemo u vjeri, a ne u gledanju.
8
Ali se čvrsto uzdamo i volimo većma otići od tijela i unići Gospodinu

(Heb 13,14)
14
Jer ovdje nemamo grada, koji će ostati, nego tražimo onaj, koji će doći.

Ovo je hodočašće također Izlazak, koji predvodi Gospodin Isus (Dj 3,15; 5,31; Heb 2,10);

(Dj 3,15)
15
Vi ubiste početnika života, kojega Bog oživi od mrtvih, čemu smo mi svjedoči.

(Dj 5,31)
31
Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za vladaoca i spasitelja, da dadne Izraelu pokajanje i oproštenje grijeha.

(Heb 2,10)
10
Jer je prilikovalo njemu, zbog kojega je sve, i po kojemu je sve, koji dovede mnoge sinove u slavu, da patnjama privede k slavi početnika spasenja njihova.

cilj su mu duhovne stvarnosti: gora Sion, nebeski Jeruzalem, zbor prvorođenaca što su upisani u nebesima (Heb 12,22 sl)

(Heb 12,22 sl)
22
Nego pristupiste gori Sionskoj i gradu Boga živoga, Jerusalemu nebeskome, i mnogim tisućama anđela,
23
I crkvi prvorođenaca, koji su napisani na nebesima, i Bogu, sucu svih, i duhovima savršenih pravednika,
24
I Isusu, posredniku Novoga Zavjeta, i krvi škropljenja, koja bolje govori negoli Abelova

i Hram koji je "Gospodin, Bog, svemogući i Janje" (Otk 21,22-26 sl).

(Otk 21,22-26 sl)

22
I hrama ne vidjeh u njemu, jer je njegov hram Gospod Bog Svemoćni, i Janje.
226223
I grad ne treba sunca ni mjeseca da svijetle u njemu; jer ga je slava Božja obasjala, i svjetiljka je njegova Janje.
24
I hodit će narodi u svijetlu njegovu, i kraljevi zemlje donijet će slavu i čast svoju u njega.
25
I vrata njegova neće se zatvarati danju, jer ondje noći neće biti.
26
I donijet će slavu i čast naroda u njega.
27
I neće u njega ući ništa nečisto, i koji čini, što je gad i laž, nego samo, koji su zapisani u knjizi života Janjeta.

Crkva je i suviše povijesna da bi poricala svaku vrijednost hodočašćima prema mjestima Isusova zemaljskog života ili mjestima njegovih očitovanja u životu svetih: ona u ovim okupljanjima na mjestima Kristova djelovanja vidi prigodu da vjernici zajedništvuju u vjeri i molitvi; ona ih na tim mjestima iznad svega nastoji podsjetiti da su na proputovanju prema Gospodinu te da ih on vodi.

-sastavio Milan Kušnjačić, 30. kolovoza 2023.